

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN
VAN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES
DU

20-06-2000

20-06-2000

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +
het nummer en het volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA : Handelingen (Integraal Verslag)
BV : Beknopt Verslag
PLEN : Plenumvergadering
COM : Commissievergadering

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e
législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
HA : Annales (Compte Rendu Intégral)
CRA : Compte Rendu Analytique
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission

Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Inhoud

Dinsdag 20 juni 2000

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN - COM 236

Mondelinge vraag van de heer Bruno Van Grootenbrulle aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de aanneming tot terugbetaling van het geneesmiddel Enbrel" (nr. 1870)

sprekers : **Bruno Van Grootenbrulle, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van de heer Olivier Chastel aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het opvolgen van de aanbevelingen van de ombudsdienst Pensioenen" (nr. 1905)

sprekers : **Olivier Chastel, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van mevrouw Kathleen van der Hooft aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het aanvullend vakantiegeld voor jeugdige bedienden" (nr. 2016)

sprekers : **Kathleen van der Hooft, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de verhoogde kinderbijslag voor jongeren die lijden aan het chronisch vermoeidheidssyndroom" (nr. 1978)

sprekers : **Luc Goutry, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Interpellatie van mevrouw Greta D'Hondt tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de 'pensioenpijlers' en meer in het bijzonder de uitbouw van de 'tweede pijler'" (nr. 419)

- *sprekers* : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen, **Trees Pieters, Jean-Marc Delizée, Jef Valkeniers**

Moties

Mondelinge vraag van de heer Jef Valkeniers aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de gedeeltelijke vrijstelling van sociale bijdragen voor vervangers van personeelsleden die een loopbaanonderbreking nemen" (nr. 2051)

sprekers : **Jef Valkeniers, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van de heer Jef Valkeniers aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen en aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de discriminatie ten opzichte van psychiatrische patiënten bij hospitalisatie" (nr. 2053)

(Het antwoord werd verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)

sprekers : **Jef Valkeniers, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Sommaire

Mardi 20 juin 2000

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES - COM 236

Question orale de M. Bruno Van Grootenbrulle au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'admission au remboursement du médicament Enbrel" (n° 1870)

orateurs : **Bruno Van Grootenbrulle, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de M. Olivier Chastel au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le suivi des recommandations du service de médiation des Pensions" (n° 1905)

orateurs : **Olivier Chastel, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de Mme Kathleen van der Hooft au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'octroi du pécule de vacances complémentaire aux jeunes employés" (n° 2016)

orateurs : **Kathleen van der Hooft, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'octroi d'allocations familiales majorées aux jeunes souffrant du syndrome de fatigue chronique" (n° 1978)

orateurs : **Luc Goutry, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Interpellation de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les 'piliers des pensions' et plus particulièrement le développement du 'second pilier'" (n° 419)

orateurs : **Greta D'Hondt, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions, **Trees Pieters, Jean-Marc Delizée, Jef Valkeniers**

Motions

Question orale de M. Jef Valkeniers au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'exemption partielle de cotisations sociales dues du chef de l'engagement de remplaçants de membres du personnel en interruption de carrière" (n° 2051)

orateurs : **Jef Valkeniers, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de M. Jef Valkeniers au ministre des Affaires sociales et des Pensions et à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la discrimination à l'égard de patients psychiatriques en cas d'hospitalisation" (n° 2053)

(La réponse a été donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)

orateurs : **Jef Valkeniers, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de medische controle naar aanleiding van de aanvraag tot een verhoogde kinderbijslag" (nr. 2054)

17

sprekers : **Luc Goutry, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Samengevoegde interpellaties van :

- de heer Danny Pieters tot de eerste minister over "de Fondsen voor Bestaanszekerheid" (nr. 426)

- de heer Filip Anthuenis tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de Fondsen voor Bestaanszekerheid" (nr. 433)

(Het antwoord werd verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)

19

sprekers : **Danny Pieters, Filip Anthuenis, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen, **Koen Bultinck**

Samengevoegde mondelinge vragen van de dames Trees Pieters en Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de ambtenarenpensioenen" (nrs. 2067 en 2150)

22

sprekers : **Trees Pieters, Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van mevrouw Claudine Drion aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het opvolgen van de Top van Kopenhagen inzake sociale ontwikkeling" (nr. 2107)

(Het antwoord werd verstrekt door de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie)

26

sprekers : **Claudine Drion, Johan Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie

Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het engagement van en naar de apotheken inzake het geneesmiddelenbudget" (nr. 2098)

27

sprekers : **Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het recht op het voorkeurstarif voor mindervalide kinderen van zelfstandigen in de verzekering voor geneeskundige verzorging" (nr. 2101)

28

sprekers : **Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de dienstencheques" (nr. 2116)

29

sprekers : **Trees Pieters, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question orale de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le contrôle médical applicable en cas de demande d'allocations familiales majorées" (n° 2054)

17

orateurs : **Luc Goutry, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Interpellations jointes de :

- M. Danny Pieters au premier ministre sur "les Fonds de Sécurité d'existence" (n° 426)

- M. Filip Anthuenis au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les Fonds de Sécurité d'existence" (n° 433)

(La réponse a été donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)

19

orateurs : **Danny Pieters, Filip Anthuenis, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions, **Koen Bultinck**

Questions orales jointes de Mmes Trees Pieters et Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les pensions des fonctionnaires" (n°s 2067 et 2150)

22

orateurs : **Trees Pieters, Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de Mme Claudine Drion au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le suivi du Sommet de Copenhague pour le développement social" (n° 2107)

(La réponse a été donnée par le vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale)

26

orateurs : **Claudine Drion, Johan Vande Lanotte**, vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale

Question orale de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les engagements des et à l'égard des pharmacies dans le cadre du budget des médicaments" (n° 2098)

27

orateurs : **Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le droit au tarif préférentiel en assurance soins de santé en faveur des enfants moins valides des travailleurs indépendants" (n° 2101)

28

orateurs : **Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Question orale de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les chèques-services" (n° 2116)

29

orateurs : **Trees Pieters, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Mondelinge vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de aanpassingen van de sociale wetgeving aan het nieuwe IAO-verdrag inzake moederschapsbescherming" (nr. 2146)

31

sprekers : **Koen Bultinck, Frank Vandenbroucke**,
minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question orale de M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les adaptations de la législation sociale à la nouvelle convention de l'OIT en matière de protection de la maternité" (n° 2146)

31

orateurs : **Koen Bultinck, Frank Vandenbroucke**,
ministre des Affaires sociales et des Pensions

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

RÉUNION PUBLIQUE DU

MARDI 20 JUIN 2000

De vergadering wordt geopend om 14.05 uur door de heer **Joos Wauters**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 14.05 heures par M. **Joos Wauters**, président.

Question orale de M. Bruno Van Grootenbrulle au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'admission au remboursement du médicament Enbrel" (n° 1870)

Mondelinge vraag van de heer Bruno Van Grootenbrulle aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de aanneming tot terugbetaling van het geneesmiddel Enbrel" (nr. 1870)

M. **Bruno Van Grootenbrulle** (PS) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, l'Enbrel, également appelé Etanercept, est utilisé dans le traitement des personnes souffrant de polyarthrite. A raison de deux injections par semaine, il aurait l'avantage, par rapport aux autres médicaments existants, non seulement de stopper plus radicalement l'évolution de la maladie mais aussi de supprimer toute douleur. Son arrivée sur le marché français serait prévue pour la fin de cette année. En Belgique, il n'est utilisé actuellement qu'à titre expérimental dans certains établissements hospitaliers.

Monsieur le ministre, pourriez-vous me dire si des demandes d'admission au remboursement sont en cours d'examen par des instances de l'INAMI ? Si oui, quand son remboursement peut-il être envisagé ? Dans la négative, pourriez-vous faire effectuer une étude sur l'opportunité d'inscrire ce médicament sur la liste des spécialités pharmaceutiques faisant l'objet d'un remboursement ? Pourriez-vous, notamment, intervenir auprès du conseil technique des spécialités pharmaceutiques et du comité de gestion du service soins de santé de l'INAMI, afin que ces organes d'avis proposent l'admission éventuelle au remboursement de ce médicament ?

M. **Frank Vandenbroucke**, ministre : Monsieur le président, chers collègues, la firme H.E. Pharma, responsable de la mise sur le marché de la spécialité Enbrel, n'a, à ce jour, introduit aucune demande d'admission au remboursement.

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

OPENBARE VERGADERING VAN

DINSDAG 20 JUNI 2000

Pour obtenir ce remboursement dans le cadre de l'assurance obligatoire soins de santé-indemnités, la firme qui commercialise une spécialité doit introduire une demande d'admission au remboursement via le conseil technique des spécialités pharmaceutiques. Conformément aux dispositions en vigueur, cette demande doit être examinée par le conseil technique des spécialités pharmaceutiques, qui s'exprime tant sur le plan thérapeutique que social et économique.

Le conseil technique fait une proposition qui est transmise au comité de l'assurance du service des soins de santé.

Cette dernière instance émet un avis qui m'est envoyé pour suite utile.

Si, sur la base de cet avis qui me parvient de l'INAMI, j'estime que le médicament mérite d'être remboursé, un projet d'arrêté ministériel sera élaboré et devra obtenir l'accord de l'inspection des finances ainsi que du ministre du Budget. L'arrêté ministériel devra également être soumis au Conseil d'Etat. Après publication au "Moniteur Belge", le remboursement deviendra effectif.

Je vous rappelle l'entière responsabilité de cette procédure, car le début est essentiel. Dans le cas qui nous préoccupe, la firme n'ayant introduit aucune demande de remboursement, je ne peux rien faire. C'est la firme qui doit introduire un dossier qui suivra le cours que j'ai esquissé.

M. **Bruno Van Grootenbrulle** (PS) : Monsieur le président, je remercie le ministre pour les précisions qu'il m'a apportées dans le cadre de cette demande éventuelle de prise en charge du médicament Enbrel.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Question orale de M. Olivier Chastel au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le suivi des recommandations du service de médiation des Pensions" (n° 1905)

Mondelinge vraag van de heer Olivier Chastel aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het opvolgen van de aanbevelingen van de ombudsdienst Pensioenen" (nr. 1905)

M. Olivier Chastel (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, le service de médiation des pensions vient de sortir son premier rapport annuel. L'impression générale qui en ressort est un très grand professionnalisme du service lui-même, ainsi que la très bonne collaboration qui semble exister entre les administrations concernées et le service de médiation. J'en prends pour preuve le tableau, en page 51 du rapport, duquel il ressort que pour 92% des cas de médiation pour des plaintes jugées fondées par le service de médiation, une réponse satisfaisante a été trouvée pour les plaignants.

Il faut se réjouir que le service de médiation relève aussi lui-même qu'en général, les services de pension appliquent correctement la législation. La même impression s'impose au fil de la lecture des "cas exemplatifs" qui sont traités dans le rapport. Relevons toutefois l'insistance avec laquelle les médiateurs estiment que les services de pension en général informent mal les futurs pensionnés ou les pensionnés qui ne comprennent pas les règles, parfois complexes, qui s'appliquent à leur cas spécifique. Bien des plaintes n'aboutiraient pas jusqu'au service de médiation si une meilleure information était délivrée dès le départ aux pensionnés qui s'interrogent.

Je ne m'arrêterai pas non plus cette fois sur la Charte de l'assuré social dont de nombreux exemples relevés par les médiateurs eux-mêmes indiquent que cette charte génère de nombreux problèmes et que les règles qui y sont édictées ne sont pas systématiquement appliquées par les services de pension. Comme le suggère le rapport des médiateurs, j'attendrai le prochain rapport qui doit contenir une analyse exhaustive des relations entre les prescrits de la charte et le principe de bonne administration.

Je souhaite toutefois, monsieur le ministre, connaître vos intentions au sujet de deux situations précises :

1) Une discrimination des indépendants dans le calcul de la limitation de la carrière professionnelle à l'unité, calcul explicité aux pages 61 à 67 du rapport.

L'application pratique du principe de l'unité de carrière n'est pas la même dans le régime des travailleurs salariés et dans celui des indépendants. Quand le résultat du calcul du nombre d'années à déduire n'est pas égal à un nombre entier, on arrondit à l'unité inférieure dans le régime des travailleurs salariés, ce qui n'est pas le cas dans le régime des travailleurs indépendants.

Cette discrimination entre les salariés et les indépendants n'est pas justifiée.

Monsieur le ministre, comptez-vous mettre fin à cette inutile discrimination et si oui, dans quel délai ?

2) Les conditions de récupération des sommes payées indûment.

Lorsque le Conseil pour le paiement des prestations ou l'administrateur général de l'Office national des pensions, par délégation, renonce à la récupération, en tout ou en partie, de sommes payées indûment, ils exercent une compétence discrétionnaire dont les termes sont opaques pour les pensionnés.

Monsieur le ministre, comptez-vous suivre la recommandation du Collège des médiateurs d'adapter les articles 60bis et 60ter de l'arrêté royal n° 50 d'octobre 1967 dans les trois directions souhaitées, à savoir :

- que les critères de base utilisés par le Conseil pour prendre des décisions soient repris dans le règlement d'ordre intérieur et publiés au Moniteur belge ?

- que les matières qui concernent le transfert de compétences de ce Conseil pour le paiement des prestations vers l'administrateur délégué soient également publiées au Moniteur belge ?

- que le tribunal du travail, auprès duquel la procédure est gratuite pour les pensionnés, puisse être déclaré compétent pour connaître des contestations relatives à la motivation des décisions concernant la récupération des sommes payées indûment ?

M. Frank Vandenbroucke, ministre : Monsieur le président, chers collègues, les recommandations formulées par le service de médiation "Pensions" dans son rapport annuel ont retenu toute mon attention. Je voudrais à mon tour souligner le professionnalisme dont ce service fait preuve dans l'accomplissement de sa mission.

Le dépôt du rapport datant du 10 mai dernier, je n'ai pas encore eu la possibilité d'examiner en profondeur toutes les considérations émises par les médiateurs. Ma réponse aux deux points soulevés ne constitue donc qu'une première approche des problèmes.

Premièrement, je répondrai d'abord au sujet de la discrimination des indépendants dans le calcul de la limitation de la carrière professionnelle à l'unité. Le principe de l'unité de carrière a été introduit par la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pension et avait pour but d'instaurer dans les régimes de pension des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants une même règle pour le cumul des prestations de même nature. Avant sa modification par l'arrêté royal du 13 décembre 1989, l'article 60, § 1er, 2ème alinéa de l'arrêté royal du 22 décembre 1967 prévoyait, comme dans le régime des travailleurs salariés, un arrondissement à l'unité inférieure. L'application de cette disposition avait toutefois pour effet que, pour une carrière de travailleur indépendant plus longue, la pension obtenue était moins importante. L'arrondissement à l'unité inférieure

Frank Vandenbroucke

ieure aboutissant donc à des résultats illogiques dans le régime des travailleurs indépendants, il a été supprimé à partir du 1er janvier 1990. La réintroduction de cette règle est dès lors rendue impossible pour les raisons que je viens d'évoquer.

Pour éviter toutefois une certaine discrimination envers les deux régimes de pension, mes services examineront la possibilité d'adapter la réglementation des travailleurs salariés.

Deuxièmement, quelles sont les conditions de récupération des sommes payées indûment ? Le Conseil pour le paiement des prestations a été instauré en 1987 par les articles 60bis et 60ter de l'arrêté royal n° 50 pour statuer en matière de renonciation à la récupération des sommes indûment perçues par les ayants-droit, compétence jusqu'alors dévolue au comité de gestion de la défunte Caisse nationale des pensions de retraite et de survie.

Comme le rappelle le rapport du service de médiation, le législateur a confié au Conseil une compétence discrétionnaire. Ses décisions sont souveraines et ne sont pas susceptibles de recours. Le service de médiation ne remet d'ailleurs nullement en cause le pouvoir discrétionnaire du Conseil. En outre, les décisions du Conseil ne constituent pas des actes juridiques modifiant une situation juridique existante; elles ne doivent donc pas être motivées, comme le confirment la doctrine et une jurisprudence constante des tribunaux.

A cet égard, le rapport du service de médiation cite fort à propos l'arrêt du 22 mars 1999 par lequel la Cour de cassation a jugé que les juridictions du travail ne sont pas compétentes pour examiner si une telle décision de renonciation est conforme ou non à la loi du 29 juillet 1991 sur la motivation des actes administratifs. Ceci constitue une analyse purement juridique.

Néanmoins, afin de donner suite aux recommandations relatives à la transparence et à la publicité des décisions, une concertation sera prochainement organisée entre le Conseil pour le paiement des prestations et le collège des médiateurs, qui débouchera, le cas échéant, sur une adaptation des articles 60bis et 60ter de l'arrêté royal n° 50.

M. Olivier Chastel (PRL FDF MCC) : Monsieur le président, je remercie évidemment le ministre pour sa réponse et les premiers éclaircissements qu'il apporte sur les recommandations des médiateurs. Nous pouvons espérer que cela sera suivi d'effets, que ce soit dans la problématique de la diminution des discriminations entre les deux régimes de pension - pour laquelle une discussion s'engage actuellement -, ou dans le problème tout aussi précis de la transparence des décisions administratives en matière de récupération des sommes payées indûment.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van mevrouw Kathleen van der Hooft aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het aanvullend vakantiegeld voor jeugdige bedienden" (nr. 2016)

Question orale de Mme Kathleen van der Hooft au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'octroi du pécule de vacances complémentaire aux jeunes employés" (n° 2016)

Mevrouw **Kathleen van der Hooft** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb deze vraag reeds aan minister Onkelinx gesteld, maar zij kon er niet op antwoorden. Vandaar, mijnheer de minister, dat ik mij tot u richt, in de hoop dat u klaarheid in deze aangelegenheid kunt brengen.

Jong afgestudeerden onder het statuut van bediende moeten door degenen die hen in dienst nemen de eerste vier maanden na hun afstuderen, dus vóór 1 november, een volledig jaar vakantiegeld worden uitbetaald.

Het gevolg hiervan is dat jongeren die na hun studies werk zoeken, bijvoorbeeld via een uitzendkantoor, niet voor 1 november worden ingeschreven omdat het uitzendkantoor het vakantiegeld niet kan vergelden op de clinteel, zijnde de werkgever.

Heel wat jeugdige schoolverlaters komen bijgevolg niet snel in aanmerking voor een job, wat in het kader van de actieve welvaartsstaat toch niet de regel kan zijn. Ik stel mij dan ook de vraag of wij geen maatregelen moeten nemen, opdat de jongeren die nood hebben aan een job, ook binnen de 6 maanden een job vinden.

U hebt op mijn schriftelijke vraag geantwoord dat u het aanvullend vakantiegeld voor jeugdige bedienden zouden kunnen afstemmen op deze van jeugdige arbeiders. Aangezien het aanvullend vakantiegeld voor jeugdige arbeiders wordt uitbetaald door de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie of door speciale vakantiekassen en wordt gefinancierd uit algemene solidariteit binnen het stelsel, oppert u een extra heffing van een beperkte bijdrage op de loonmassa van alle bedienden. Het vakantiegeld voor bedienden zou aldus ook uitbetaald worden door de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie of door de speciale vakantiekassen.

Een andere optie die u toen nam, was het incorporeren van deze problematiek in het globale debat met betrekking tot het eenheidsstatuut voor arbeiders en bedienden. De vraag rijst of het noodzakelijk is om de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie of de speciale vakantiekassen te laten fungeren als uitbetalingsin-

Kathleen van der Hooft

stelling voor de jeugdige bedienden. Het lijkt ons evident om ook hier de werkgever de uitbetaling te laten verrichten, zoals ook algemeen voor bedienden gebeurt. Weliswaar moeten wij er dan wel over waken dat de globale loonkosten voor de werkgever niet stijgen.

Mijnheer de minister, graag kreeg ik een antwoord op de volgende vragen. Bent u bereid om op korte termijn een initiatief te nemen om het probleem van het aanvullend vakantiegeld voor jeugdige bedienden op te lossen? Welke concrete regeling en timing verkiest u? Zult u de optie van een extra bijdrage op de loonmassa voor alle bedienden ter advies voorleggen aan de sociale partners? Zult u er tevens over waken dat de globale loonkosten niet extra verzwaren?

Aanvullend wijs ik erop dat de regeling van het aanvullend vakantiegeld voor de jeugdige bedienden enerzijds, aantrekkelijk is voor een bediende die start maar anderzijds, een werkloosheidsval is aangezien men niet in het arbeidscircuit terechtkomt. Wij moeten dus nagaan wat het belangrijkste is.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, op de schriftelijke vraag van mevrouw van der Hooft heb ik geantwoord dat om moeilijkheden bij de aanwerving van onlangs afgestudeerde jonge bedienden te vermijden, twee oplossingen in overweging kunnen worden genomen. Men kan, ten eerste, de uitbetaling van het vakantiegeld van alle jeugdige werknemers - dus ook van de jeugdige bedienden - door de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie en de Bijzondere Vakantiefondsen, volgens de betrokken sector, laten gebeuren. Ten tweede kan men deze problematiek opnemen in een ruimer debat over het uitwerken van een enig statuut voor bedienden en arbeiders.

Ik ben een beetje in de war door een passage in de - overigens interessante - vraag die u nu naar voren brengt. U hebt met name gezegd dat de oplossing erin zou kunnen bestaan dat het vakantiegeld wordt betaald door de werkgever. Welnu, momenteel is dat zo voor de jeugdige bedienden. Ik begrijp uw voorstel dus niet goed.

Mevrouw **Kathleen van der Hooft** (VLD) : Uw voorstel is om het te laten betalen door de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Ja. De problematiek voor de werkgever ontstaat precies door het feit dat hij het vakantiegeld moet betalen als hij de jeugdige bediende aanwerft.

Mevrouw **Kathleen van der Hooft** (VLD) : Ja.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Hij vindt het vervelend om in die omstandigheden een jeugdige bediende aan te werven. Als het om een jeugdige arbeider gaat, betaalt niet hij, maar wel de RJV het vakantiegeld.

U wilt de last die weegt op de pas afgestudeerde bedienden wegnemen. Men zou die last kunnen spreiden en het vakantiegeld laten betalen door een gemeenschappelijke kas, bijvoorbeeld de RJV. Uw antwoord op mijn suggestie is eigenlijk het bestaande systeem, terwijl u dat systeem precies aanklaagt. Ik begrijp dat niet goed, tenzij ik u slecht heb verstaan.

Ik zal mijn redenering voortzetten. Allereerst zal ik het bestaande systeem even in herinnering brengen. Er is het systeem voor de arbeiders, waarbij de RJV of een bijzonder sectoraal vakantiefonds het vakantiegeld van de arbeiders stort. Dat systeem wordt gefinancierd via specifieke bijdragen. Voor de bedienden wordt het vakantiegeld betaald door de werkgever. Zowel bij de jeugdige arbeider als bij de jeugdige bediende moet het aanvullend vakantiegeld worden aangevraagd door de betrokkenen.

Het is begrijpelijk dat sommige werkgevers terughoudend zijn bij de aanwerving van jonge bedienden. Naast de afhandeling van het dossier moeten zij immers ook voor de financiering en de uitbetaling van het aanvullend vakantiegeld instaan, terwijl dat voor jeugdige arbeiders door derden gebeurt.

Een mogelijke oplossing voor deze problematiek zou erin kunnen bestaan dat het aanvullend vakantiegeld voor de jeugdige bediende door een andere instantie dan de individuele werkgever wordt betaald. Rekening houdend met de expertise die het bezit en met zijn thans ruimschoots bewezen doeltreffendheid en eveneens rekening houdend met de zorg inzake coherentie in de voorgestelde oplossing, kan men veronderstellen dat de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie en de Bijzondere Vakantiefondsen de meest voor de hand liggende instellingen zijn om deze bijkomende opdracht te vervullen.

Ik wil erop wijzen dat het aanvullend vakantiegeld voor de jeugdige arbeiders geen inning van een bijkomende bijzondere bijdrage vergt omdat de solidariteit binnen de regeling der arbeiders daarin speelt. Er is dus niet alleen solidariteit inzake de economische werkloosheid onder arbeiders, waarvoor gelijkstellingen zijn.

De uitbetaling van het aanvullend vakantiegeld van de jeugdige bedienden zou evenmin een meerkost veroorzaken, in de hypothese dat ook voor de financiering van het aanvullend vakantiegeld voor jeugdige bedienden eenzelfde soort van solidariteit zou gelden.

Er zou enkel een verschuiving plaatsvinden van de thans door de individuele werkgevers betaalde bedragen naar een gesolidariseerde bijdrage voor de sector jaarlijkse vakantie. Globaal gezien is mijn suggestie neutraal. Dit betekent dat alle werkgevers samen een bijdrage betalen aan de rijksdienst die op zijn beurt vakantiegeld stort aan jeugdige bedienden. Globaal is dit dus hetzelfde maar het is anders verdeeld.

Frank Vandenbroucke

Wij zijn van oordeel dat de solidarisering van het vakantiegeld voor de jeugdige bedienden over alle werkgevers die bedienden tewerkstellen, een bedrag vereist van maximaal 0,2% van de globale loonmassa der bedienden. Deze financiering betekent geen verzwarende van de globale loonlast. Immers, het vakantiegeld voor de jeugdige bediende zou niet meer worden uitbetaald door de werkgever, maar worden geput uit deze geïnstitutionaliseerde solidariteit.

Deze suggestie moet uiteraard worden onderworpen aan een overleg met de sociale partners. In dit geval zal deze suggestie worden voorgelegd aan de Nationale Arbeidsraad.

Mevrouw **Kathleen van der Hooft** (VLD) : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de verhoogde kinderbijslag voor jongeren die lijden aan het chronisch vermoeidheidssyndroom" (nr. 1978)

Question orale de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'octroi d'allocations familiales majorées aux jeunes souffrant du syndrome de fatigue chronique" (n° 1978)

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag sluit aan bij de problematiek die in deze commissie al een paar keer ter sprake kwam, met name het probleem van mensen die aan het chronisch vermoeidheidssyndroom lijden. Het geval dat mij onlangs ter ore kwam, inspireerde mij tot het stellen van mijn vraag. Wanneer jonge mensen door het chronisch vermoeidheidssyndroom worden getroffen, dan is een behoorlijk aantal onder hen niet meer in staat nog verder te studeren.

Zo hoorde ik het verhaal van een negentienjarige jongen die zijn studies al gedurende twee jaar moest onderbreken en die voortdurend thuis blijft, wachtend op beter schap.

Een dergelijke situatie gaat uiteraard gepaard met bijkomende kosten, enerzijds omdat de patiënt zijn tijd niet meer nuttig kan besteden door te studeren om een beroepsloopbaan voor te bereiden en anderzijds omdat betrokkenen vaak allerlei therapieën moeten ondergaan. In het extreme geval van de jonge man waarvan sprake wordt een baxtertherapie toegepast. Het gaat om een behandeling uit het buitenland en om deze te bekostigen worden benefietacties georganiseerd.

Mijnheer de minister, veel problemen die zich rond deze aandoening situeren zijn vaak nog steeds het gevolg van een gebrek aan wetenschappelijke kennis. Alle onduidelijkheden terzake maken het erg moeilijk om de graad van werkonbekwaamheid en het gebrek aan zelfredzaamheid die het gevolg zijn van deze kwaal, precies te evalueren. De arts die de jonge man waarover ik het daarnet had moest onderzoeken, kon zich in ieder geval niet baseren op enige criteria zodanig dat hij zich niet kon uitspreken over het feit of betrokkene al dan niet in aanmerking kwam voor verhoogde kinderbijslag die wordt uitgekeerd vanaf 66% werkonbekwaamheid.

Mijnheer de minister, maakten dergelijke problemen deel uit van het pakket dat u destijds werd overgemaakt ?

Wat moet volgens u worden ondernomen op het vlak van de evaluerende controle ? Zullen aan de controle-geneesheren in dat verband instructies en criteria waarop zij zich kunnen beroepen, worden overgemaakt ?

In het verleden werden meermaals studies ondernomen ten einde richtlijnen uit te werken voor de artsen. Ook de adviserende geneesheren van ziekenfondsen zouden dergelijke richtlijnen kunnen aanwenden om de graad van werkonbekwaamheid te kunnen bepalen.

Ten derde, overweegt u terzake maatregelen te nemen, teneinde wat meer klaarheid te scheppen ?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Goutry, elk kind waarvoor verhoogde kinderbijslag wordt aangevraagd, wordt beoordeeld op de functionele letsels of hinder die de aandoening in kwestie met zich brengt. Enkel kinderen waarbij de beoordeling op een ongeschiktheid van 66% of meer uitkomt, hebben recht op verhoogde kinderbijslag. Indien de ongeschiktheid lager uitvalt, is er geen tegemoetkoming. Een aantal kinderen met bepaalde ernstige aandoeningen bleef onder die 66%-grens steken. Daarom werd de wetgeving medio 1999 aangepast. Voor bepaalde chronische aandoeningen kan men nu een percentagevermeerdering bekomen als aan meerdere van de volgende vijf criteria wordt voldaan. Ik som ze even op. Ten eerste, ondanks de beschikbare therapie blijven ernstige klinische verschijnselen bestaan; ten tweede, een degelijke en volledig toegepaste behandeling is complex en zwaarbelastend voor het kind en zijn/haar omgeving; ten derde, een wankel algemene toestand wordt bedreigd door tussentijdse complicaties; ten vierde, het bestaan van een progressieve, chronische aantasting van verschillende orgaansystemen en dit ondanks blijvende, nauwgezette, regelmatig bijgestuurde en intensieve therapie; ten vijfde, de levensverwachting is door de aandoening beïnvloed. Dit laat toe om iemand, die de 66% op de klassieke schaal niet bereikt, toch over dit percentage te helpen als aan een van deze voorwaarden wordt voldaan.

Frank Vandenbroucke

Dat is ongetwijfeld een belangrijke verbetering. Toch vallen bepaalde groepen kinderen nog steeds onterecht uit de boot. Ik denk in het bijzonder aan bepaalde ontwikkelingsstoornissen en medische problemen die een functionele en sociale hinder met zich brengen, waar de hinder belangrijk en belastend is, maar de 66% wordt niet gehaald.

Ook kan men met het huidige systeem onvoldoende rekening houden met de gedane inspanningen inzake behandeling en revalidatie en worden die onvoldoende gestimuleerd of beloond. Ouders die ervoor zorgen dat hun kind zelfredzamer wordt, zorgen er tegelijkertijd voor dat het kind bij een nieuwe evaluatie onder de 66%-grens zakt. Dat is niet goed.

Daarom heb ik mijn administratie de opdracht gegeven een grondige hervorming van dit stelsel voor te bereiden. Het vertrekpunt is een globale evaluatie van de toestand van het kind, waarbij niet alleen rekening wordt gehouden met zijn/haar ongeschiktheid, maar ook met de sociale gevolgen, de inspanningen die nodig zijn voor de behandeling en/of revalidatie en de nodige aanpassingen in het gezin en de leefomgeving. Kortom, een benadering die ruimer is dan de vooralsnog overwegend medische invalshoek. Men zou eventueel de graad van ongeschiktheid van 66%, die nu het instapcriterium is, kunnen loslaten en alles meer genuanceerd benaderen in plaats van deze zwart-witgrens. Ik zeg niet dat ik dat al heb beslist, maar het is wel een van de oriëntaties die in de werkgroep zullen worden bestudeerd. Dit proces is in april gestart, maar het is een zeer ingrijpende verandering. Het zal verscheidene maanden duren vooraleer de werkgroep klaar is, normaal gezien midden 2001.

Binnen deze evaluatie zal de nodige aandacht worden besteed aan alle aandoeningen en problemen die een belangrijke hinder met zich kunnen brengen, waaronder ook CVS.

Wat dit concrete geval betreft, is de niet-toekenning van verhoogde kinderbijslag het gevolg van het niet bereiken van de 66% ongeschiktheid. De criteria die een percentagevermeerdering kunnen opleveren, - de vijf die ik heb opgesomd - zijn in het geval van CVS niet erg bruikbaar.

Wat andere maatregelen betreft, wil ik verwijzen naar mijn initiatief om referentiecentra voor CVS op te richten. Die zullen niet alleen bijdragen tot een betere zorg voor deze patiënten, maar ook tot een bundeling van de kennis en expertise daaromtrent. Vanuit deze centra kunnen impulsen worden gegeven voor een meer uniforme beoordeling van patiënten met deze aandoening, onder andere via beoordeling door artsen met een controlerende functie. Ik meen dat dit zal bijdragen tot een oplossing van dit specifieke probleem.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Mijnheer de minister, uw antwoord is interessant omdat u niet zomaar naar het reglement verwijst.

Ik vermoed dat de minister naar de 15%-speling verwijst die minister De Galan heeft ontwikkeld - en die inderdaad een interessante uitbreiding is - maar eerder op zieke kinderen zal betrekking hebben in plaats van op kinderen met een aandoening als CVS.

Deze uitbreiding slaat echter veeleer op zieke kinderen dan op kinderen met een dergelijke aandoening. Alhoewel men steeds rekening zal moeten houden met bepaalde criteria, steun ik uw standpunt dat men een meer verfijnd screeningsstelsel moet uitwerken. Het zou goed zijn om buiten de functionele letsels ook rekening te houden met andere elementen zoals kosten en sociale implicaties, weliswaar beperkt in de tijd, om een meer nauwkeurige evaluatie van de aandoening te kunnen maken. We kijken vol verwachting uit naar de werkzaamheden van de werkgroep die tegen midden 2001 een aantal voorstellen moet doen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Interpellatie van mevrouw Greta D'Hondt tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de 'pensioenpijlers' en meer in het bijzonder de uitbouw van de 'tweede pijler'" (nr. 419)

Interpellation de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les 'piliers des pensions' et plus particulièrement le développement du 'second pilier'" (n° 419)

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de federale regeringsverklaring van 14 juli 1999 bevat tot driemaal toe een verwijzing naar de aanmoediging van de uitbouw van de tweede pijler. In het inleidend deel van de het regeerakkoord lezen we, ik citeer : "net zoals het oprichten van pensioenfondsen zal worden aangemoedigd door premies of afdrachten toe te laten boven de loonnorm". De "net zoals" verwijst naar de werknemersparticipatie. In het deel "motivatie en participatie van de werknemers, lezen we, ik citeer opnieuw : "Op dezelfde wijze zal de regering in het kader van sectorale CAO's opgerichte pensioenfondsen in de tweede pijler aanmoedigen door ze ook buiten de loonnorm toe te laten". In het deel "vrijwaring van de pensioenen" lezen we, ik citeer : "Eveneens moet de vorming van collectieve kapitalisatiesystemen ontwikkeld worden, zoals hierboven werd aangekondigd".

Greta D'Hondt

Mijnheer de minister, in deze drie citaten vinden we de essentie van de doelstelling van de meerderheid inzake de uitbouw van de tweede pensioenpijler.

De CVP kan zich inschrijven in dit deel van het regeerprogramma. Met betrekking tot de pensioenen hebben we in ons verkiezingsprogramma duidelijk gesteld dat alhoewel de vrijwaring van het wettelijk pensioenstelsel de eerste opdracht van de overheid blijft, de CVP voorstander is van initiatieven die meer werkgevers en werknemers toegang geven tot de aanvullende pensioenen. We onderstreepten dat de rol van een tweede pijler in de uitbouw van aanvulling bovenop het wettelijk pensioen voor iedereen een opdracht was voor deze legislatuur.

Rond de jaarwisseling heeft de regering drie werkgroepen opgestart rond sociaal-economische dossiers. Een ervan, onder het voorzitterschap van professor Van Broeckhoven, had als opdracht voorstellen uit te werken inzake de uitbouw van de aanvullende pensioenen. Als ik de media mag geloven zouden de meningen in de werkgroep over de exacte interpretatie van de reeds geciteerde teksten van het regeerakkoord verdeeld zijn. Het komt ons voor dat de doelstelling van de regering om de sectorale CAO's als instrument voor de oprichting van pensioenfondsen te gebruiken, duidelijk genoeg was.

Mijnheer de minister, ik heb deze interpellatie ingediend omdat de burger, mijns inziens, zo snel mogelijk duidelijkheid moet krijgen over dit belangrijke dossier. Duidelijkheid is eveneens belangrijk voor de onderhandelingen met de sociale partners inzake een nieuw interprofessioneel akkoord.

Mijnheer de minister, kunt u ons bevestigen dat de regering onverkort naar de geest en de letter vasthoudt aan de bepalingen van het regeerakkoord? Met andere woorden, zal de regering de oprichting van pensioenfondsen in sectorale akkoorden aanmoedigen? Zullen deze fondsen worden gevormd zoals collectieve kapitalisatiesystemen? Zal de regering hiertoe premies of bijdragen buiten de loonnorm toelaten? Tot zover een eerste reeks vragen.

Ten tweede, zal de regering, gelet op de vragen terzake van de bevolking en de noodzaak de sociale partners duidelijkheid te bieden voor hun onderhandelingen, op korte termijn klaarheid in dit dossier scheppen? Vergeten wij niet dat we anders opnieuw twee jaar verliezen, aangezien collectieve arbeidsovereenkomsten twee jaar geldig zijn. Of zal ook dit moeilijke dossier tot na de komende gemeenteraadsverkiezingen worden uitgesteld, zoals de eerste minister vaak bepleit.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik kan natuurlijk niet ingaan op een vraag naar het resultaat van een discussie die de regering nog moet

voeren. Zij moet inderdaad nog beslissen over de eventuele uitbouw van de tweede pensioenpijler. Vanzelfsprekend zullen wij het regeerakkoord als uitgangspunt nemen. De meerderheidspartijen hebben nu eenmaal een akkoord gesloten, dat de basis vormt voor hun werk, en dat geldt uiteraard tevens voor de tweede pijler.

Daarnaast, hebt u erop aangedrongen dat de regering met bekwame spoed duidelijkheid brengt. Ik ben het helemaal met u eens. Ik denk dat wij inderdaad snel moeten beslissen, zelfs vóór het zomerreces als dat mogelijk is. Wat mij betreft, is dat zelfs meer dan een wens. Mijns inziens is dat absoluut noodzakelijk om twee redenen. Ten eerste, het parlement en de bevolking mogen verwachten dat de regering dienaangaande haar conclusies trekt. Ten tweede, moeten wij duidelijkheid scheppen voor de onderhandelaars van het komende interprofessioneel akkoord over het kader waarin zij werken. Onderwerpen zoals winstparticipatie en de tweede pijler voor de pensioenen zijn zeer belangrijk voor de onderhandelingen, omdat die bepaalde modificaties aan de toepassing van de wet op de concurrentiekracht, de zogenaamde loonnorm, met zich kunnen brengen. De sociale partners moeten daarvan dus tijdig op de hoogte worden gebracht.

Ik ga er alvast vanuit dat de regering dit dossier vóór het zomerreces afrondt en dus klaarheid ten aanzien van de sociale partners schept.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord waarin u stelt dat de regering onverkort vasthoudt aan het regeerakkoord. Ik heb begrepen dat het volgens u inderdaad noodzakelijk is dat de regering terzake met bekwame spoed concludeert en dat u wenst dat het dossier wordt afgerond voor het zomerreces. Mocht u mij vandaag hebben bevestigd dat het niet uitsluitend uw wens is om hiervan zo snel mogelijk werk te maken, dan zou ik geen motie hebben ingediend. U hebt echter slechts uw eigen mening vertolkt en niet die van de gehele regering.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mevrouw D'Hondt, het is ook de intentie van de regering om snel conclusies te trekken. U hoeft daaraan niet te twijfelen.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Dan zullen wij de regering met onze motie daartoe aanmoedigen.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Wij willen dit dossier afronden.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de minister, betekent dit dat de opdracht voor deze studie die aan professor Van Broeckhoven is gegeven, is afgerond?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Die opdracht is inderdaad afgerond.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Is die studie, opgesteld in opdracht van de regering, beschikbaar voor de leden ?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Het was geen studie-opdracht. Professor Van Broeckhoven heeft een aantal experts verzameld, die een aantal voorstellen op papier hebben gezet en aan de regering hebben bezorgd. De regering zal die voorstellen bestuderen.

De **voorzitter** : Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de dames Greta D'Hondt en Trees Pieters en de heer Luc Goutry en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellatie van mevrouw Greta D'Hondt

en het antwoord van de minister van Sociale Zaken en Pensioenen

vraagt de regering onverwijld en gelijktijdig maatregelen te nemen en een wettelijk kader te creëren om :

- de vorming van collectieve kapitalisatiesystemen in de tweede pijler van de pensioenvorming te ontwikkelen;

- de oprichting van binnen sectorale CAO's opgerichte pensioenfondsen in de tweede pijler van de pensioenvorming aan te moedigen door ze ook buiten de loonnorm toe te laten."

Une motion de recommandation a été déposée par Mmes Greta D'Hondt et Trees Pieters et M. Luc Goutry et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu l'interpellation de Mme Greta D'Hondt

et la réponse du ministre des Affaires sociales et des Pensions

demande que, sans tarder, le gouvernement prenne des mesures et crée conjointement un cadre légal, en vue de :

- constituer des systèmes collectifs de capitalisation dans le second pilier des pensions;

- d'encourager la création de fonds de pension du second pilier dans le cadre des CCT sectorielles, en autorisant également la création de ces fonds en dehors de la norme salariale."

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Pierrette Cahay-André en de heren Filip Anthuenis, Jan Peeters en Joos Wauters.

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Pierrette Cahay-André et MM. Filip Anthuenis, Jan Peeters et Joos Wauters.

Over de moties zal later worden gestemd.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, u hebt de tekst van onze motie van aanbeveling voorgelezen. Deze motie is niets anders dan de letterlijke overname van wat in het regeerakkoord is opgenomen, met de vraag om dit onverwijld uit te voeren, om redenen die ik kom aan te halen en door de minister werden onderstreept. Wij bedoelen daarmee dat de besprekingen van de sociale partners onmiddellijk na het verlot officieel van start dienen te gaan. De motie is niet anders dan een letterlijk citaat uit het regeerakkoord. Wij verplichten de regering zelfs niet een datum op te nemen.

De **voorzitter** : Mevrouw D'Hondt, u hebt volkomen gelijk. Voor ons was het dan ook duidelijk dat een motie van aanbeveling overbodig was omdat ze als zodanig zou worden uitgevoerd vermits dit in het regeerakkoord is opgenomen.

Mevrouw **Greta D'Hondt** (CVP) : Wij zullen mekaar nog spreken als wij de tekst in handen hebben.

M. **Jean-Marc Delizée** (PS) : Je voudrais appuyer vos derniers propos pour dire que la majorité n'a pas besoin d'une motion de recommandation pour exécuter l'accord du gouvernement.

Mme **Greta D'Hondt** (CVP) : Certainement pas, mais il faut le faire à temps.

De **voorzitter** : Het is goed dat u dit doet, mevrouw D'Hondt. Wij evenwel zijn daar zeker van.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, het was in het verleden toch de gewoonte dat een voorstel van resolutie werd ingediend om de eigen regering aan te manen om met een en ander komaf te maken. Het is in die zin dat u de motie van mevrouw D'Hondt moet begrijpen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Jef Valkeniers aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de gedeeltelijke vrijstelling van sociale bijdragen voor vervangers van personeelsleden die een loopbaanonderbreking nemen" (nr. 2051)

Question orale de M. Jef Valkeniers au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'exemption partielle de cotisations sociales dues du chef de l'engagement de remplaçants de membres du personnel en interruption de carrière" (n° 2051)

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, voor personeelsleden die loopbaanonderbreking nemen geldt de algemene regel dat zij moeten worden vervangen door een uitkeringsgerechtigde volledige werkloze.

Voor personeelsleden van de lokale besturen is de regeling inzake loopbaanonderbreking vastgelegd in de Herstelwet van 22 januari 1985. Deze wet bevat ook het principe dat werkgevers die de loopbaanonderbreking vervangen door een UVW, gedeeltelijk vrijgesteld worden van de werkgeversbijdrage. Volgens deze wet moet de Koning de verdere uitvoering van deze bepaling regelen. In een koninklijk besluit van 14 maart 1986 wordt de gedeeltelijke vrijstelling van werkgeversbijdrage beperkt tot de werkgevers van de privé-sector.

Recent werden er vragen opgeworpen tegen deze beperking die lokale besturen uitsluit. Meer bepaald wordt gesteld dat een koninklijk besluit nooit het toepassingsgebied van een wet kan beperken. De Herstelwet zelf geeft nergens aan de Koning deze bevoegdheid.

Ik had van de minister graag antwoord gekregen op de volgende vragen.

Ten eerste, hoeveel vervangingen van loopbaanonderbrekers werden er sinds het in werking treden van de regeling gedaan binnen de lokale besturen ?

Ten tweede, klopt het dat de lokale besturen onterecht werden uitgesloten van de vrijstelling van werkgeversbijdragen in het kader van de vervanging van loopbaanonderbrekers ? Zo ja, hoeveel bedraagt de som van de vrijstellingen van de werkgeversbijdragen die de lokale besturen niet hebben ontvangen ? Is de minister bereid om de toestand zo snel mogelijk retroactief te regulariseren en de lokale besturen te vergoeden ?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal eerst een juridisch antwoord geven en nadien zal ik mijn mening ten gronde geven. Artikel 104bis van de Herstelwet van 22 januari 1985 voorziet in de toekenning van een gedeeltelijke vrijstelling van de werkgeversbijdrage voor sociale zekerheid voor de vervangers van werknemers die hun loopbaan onderbreken conform artikelen 100 en 102 van deze wet.

Op grond van artikel 15 van het koninklijk besluit van 14 maart 1996 tot wijziging van het koninklijk besluit van 2 januari 1991 betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen, wordt de voornoemde gedeeltelijke vrijstelling van de werkgeversbijdrage beperkt tot

de werkgevers die onderworpen zijn aan de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comités. Het wordt dus beperkt tot de werkgevers van de privé-sector.

Geen enkele bepaling van de Herstelwet van 22 januari 1985 verleent uitdrukkelijk aan de Koning de bevoegdheid om het toepassingsgebied van artikel 104bis in te perken. Toch moet impliciet uit de bewoordingen van het artikel, "de werkgevers kunnen worden vrijgesteld", worden afgeleid dat bij koninklijk besluit gepreciseerd kan worden welke werkgevers wel en welke niet de daarin vastgelegde gedeeltelijke vrijstelling van de sociale-zekerheidsbijdrage kunnen genieten.

Er zijn andere wettelijke regelingen betreffende de vrijstelling van de werkgeversbijdrage. Daar zegt men bijvoorbeeld : "De werkgevers worden vrijgesteld", of "De werkgevers genieten een vrijstelling". Dan gebruikt men dat soort van uitdrukkingen en dan weet men dat het voor iedereen is. In artikel 104bis van de wet van 22 januari 1985 staat echter : "De werkgevers kunnen worden vrijgesteld". Dat is een verschil.

Men kan aanvaarden dat artikel 15 van het koninklijk besluit van 14 maart 1996 ten onrechte de werkgevers van de lokale besturen uitsluit en derhalve geen toepassing zou mogen vinden. Toch kan uit de lectuur van het tweede, derde en vierde lid van §1 van artikel 104bis van de wet van 1985 geconcludeerd worden dat onder werkgevers, in de zin van het eerste lid van het artikel, niet de plaatselijke besturen kunnen worden verstaan. De betreffende bepalingen stellen de vrijstelling immers alleen vast voor de werkgevers die aangesloten zijn bij de RSZ en het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers. A contrario dient hieruit geconcludeerd te worden dat de vrijstelling niet geldt voor de werkgevers die aangesloten zijn bij de RSZ van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten. Eigenlijk is de wetgeving duidelijk.

De besturen die bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten zijn aangesloten, kunnen in aanmerking komen voor de gedeeltelijke vrijstelling van de werkgeversbijdrage voor sociale zekerheid die artikel 104bis van de herstelwet voor de vervangers van werknemers in loopbaanonderbreking verleent.

Om de plaatselijke besturen toegang te verlenen tot een gedeeltelijke vrijstelling moet het artikel 104bis van de wet van 22 januari 1985 in die zin worden gewijzigd dat deze besturen daarin worden vermeld. Vervolgens moet het artikel 15 van het koninklijk besluit van 14 maart 1996 worden opgeheven.

Daar de gedeeltelijke vrijstelling van de werkgeversbijdrage voor sociale zekerheid niet van toepassing is op de door de lokale besturen in dienst genomen vervangers voor werknemers in loopbaanonderbreking, moeten deze

Frank Vandenbroucke

vervangers in de socialezekerheidsaangifte die de besturen elk kwartaal aan de RSZ-PPO moeten toezenden, niet met een specifieke code worden aangeduid. Daardoor heeft de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid geen kennis van het aantal vervangers van loopbaanonderbrekers noch van de som van de werkgeversbijdragen die vrijgesteld zouden zijn geweest indien deze regeling toepassing had gevonden.

Het is bijgevolg onmogelijk om de cijfers die de heer Valkeniers vraagt te bezorgen. Gezien deze gegevens door de RSZ-PPO nooit werden bijgehouden, is een eventuele retroactieve toepassing van een vrijstelling van werkgeversbijdragen voor een uitkeringsgerechtigd volledig werkloze bij loopbaanonderbreking de facto onmogelijk. Ik kan u wel medelen dat op 30 juni 1999 12 712 personeelsleden van lokale overheden gedeeltelijke of volledige loopbaanonderbreking namen of 5% van het totale personeelsbestand aangesloten bij de RSZ-PPO, dus 1 op 20. Mijnheer Valkeniers, dat zou u een aanduiding kunnen geven.

Dit is een juridisch antwoord. Op de vraag of we een dergelijke wijziging willen doorvoeren, ben ik geneigd nee te antwoorden omdat in de privé-sector de loopbaanonderbreking slechts in een beperkt aantal gevallen echt een recht voor de werknemers is. Meestal beslist de werkgever of iemand van loopbaanonderbreking kan gebruik maken. Om de werkgever uit de privé-sector aan te moedigen een werknemer van het stelsel van loopbaanonderbreking te laten gebruikmaken, wat ook inhoudt dat de werkgever voor vervanging zorgt, werd in een bijdragevermindering voorzien bij de indienstneming van een uitkeringsgerechtigd volledig werkloze. De werkgever is meestal niet verplicht dit toe te passen. De werknemer moet nog altijd om een gunst vragen. Wij willen de werkgever op die manier aanmoedigen.

In de openbare sector is loopbaanonderbreking altijd een recht. De openbare werkgever moet dus niet worden aangemoedigd om werknemers van dit stelsel te laten gebruikmaken. Ook voor lokale overheden gelden gelijkaardige regels. We hebben dus geen enkele reden om dit stelsel aan te moedigen want het is een recht van de werknemer en een verplichting voor de lokale overheid als werkgever.

Daar staat eigenlijk al iets tegenover. Het principe "voor wat hoort wat", ook op een positieve manier voor de openbare besturen, wordt toch wel gehanteerd. Lokale overheden kunnen alleen van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen gebruikmaken indien de overheid het recht op loopbaanonderbreking aan al haar werknemers toekent. Dit is reeds een aanmoediging. Het lijkt mij niet opportuun om een bijkomende aanmoediging te geven. Ik denk dat het ten gronde niet goed zou zijn om deze wetgeving te wijzigen.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Mijnheer de minister, u spreekt over een aanmoediging. Ik zou het een extra inspanning vanwege het bestuur noemen. Ik geloof niet dat meer mensen voor loopbaanonderbreking zullen opteren omdat het bestuur meer zal terugkrijgen.

Ik ben lid van onze gemeenteraad waar heel wat mensen van dit recht gebruikmaken. U weet dat het heden een probleem is om een werknemer te vervangen door iemand die geschikt is voor die bepaalde functie.

Ik denk dat dit een discriminatie van de lokale besturen is. Tot mijn grote spijt moet ik vaststellen dat u niet van plan bent iets te veranderen. Ik zal de mensen van de lokale besturen moeten teleurstellen omdat mijn gelobby geen succes heeft gehad.

De **voorzitter** : Voor een keer bedankt, mijnheer Valkeniers.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Jef Valkeniers aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen en aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de discriminatie ten opzichte van psychiatrische patiënten bij hospitalisatie" (nr. 2053)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)

Question orale de M. Jef Valkeniers au ministre des Affaires sociales et des Pensions et à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la discrimination à l'égard de patients psychiatriques en cas d'hospitalisation" (n° 2053)

(La réponse sera donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, u kunt zich indenken dat de materie inzake psychiatrische patiënten mij als gewezen praktiserend psychiater zeer na aan het hart ligt. Mijn vraag is dan ook zeer duidelijk. Is het wel rechtvaardig dat psychiatrische patiënten nog langer worden gediscrimineerd bij hospitalisatie, in die mate dat hun persoonlijke bijdrage heel wat hoger ligt dan bij andere zieken ? In meerpersoonskamers loopt dit in vele gevallen zelfs heel hoog op. Soms gaat het om meer dan negentienduizend frank per maand. Men weet toch dat op dat ogenblik het arbeidsinkomen van de meeste patiënten wegvalt en dat het gezin bijna altijd een ernstige psychologische crisis doormaakt. Ik hoef u niet uit te leggen dat de opname van een partner in de psychiatrie dikwijls zeer moeilijk wordt verteerd door de andere partner en de rest

Jef Valkeniers

van de familie. Verder sluiten de meeste private aanvullende verzekeringen en zelfs de solidaire en sociaal aanvullende hospitalisatieverzekeringen van de ziekenfondsen tussenkomsten bij psychiatrische opnames uit. Ik vind dat zeer onrechtvaardig. Bij de sociale en fiscale franchise mag het persoonlijk aandeel in de verpleegdagprijs van psychiatrische patiënten maar worden aangerekend vanaf de driehonderdzesenzestigste dag. Ik wil u daarover twee vragen stellen. Ziet u een kans om deze onrechtvaardige discriminatie ongedaan te maken in de nabije toekomst? Bent u bereid in uw plan voor plafonnering van de ziektekosten deze onrechtvaardige toestand weg te werken?

Minister Frank Vandenbroucke : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik denk dat niemand ongevoelig kan zijn voor deze argumenten. Men moet niet uit de praktijk komen om vast te stellen dat er echt wel verbetering mogelijk is inzake toegankelijkheid en betaalbaarheid van geestelijke gezondheidszorg voor psychiatrische patiënten. Dat is voor een deel toch ook wel een prioriteit voor mij.

De overeenkomstencommissie tussen de psychiatrische inrichtingen en diensten en de verzekeringsinstellingen binnen het RIZIV heeft werkgroepen opgericht met als doel het uitwerken van herstructureringsmaatregelen. Het betreft hier onder andere de revalidatie na behandeling. Een werkgroep werkt nu een voorstel uit dat rekening houdt met specifieke doelgroepen van psychiatrische patiënten. Verder betreft dit het garanderen van de continuïteit met de reeds verkregen behandeling en het beter omschrijven van de financieringsmodaliteiten. Dan is er een werkgroep geestelijke gezondheidszorg in het algemeen. Daar wordt ingegaan op het ontwikkelen van een nauwere samenwerking tussen de verschillende deelsectoren die binnen de algehele context van de geestelijke gezondheidssector in België aan bod komen. Wij denken er bijvoorbeeld aan een eenheid te creëren waardoor het mogelijk wordt de afzonderlijke overeenkomstencommissies met de psychiatrische ziekenhuizen, de initiatieven van beschut wonen ten behoeve van psychiatrische patiënten en de psychiatrische verzorgingstehuizen nauwer te laten samenwerken ter behartiging van de belangen van de psychiatrische patiënt. Dat zijn twee werkgroepen die deze problemen bestuderen. Ten slotte is er een werkgroep die het probleem van de toedeling en van de financiële kosten van geneesmiddelen in de psychiatrische ziekenhuizen heeft onderzocht. Die heeft in zijn verslag de resultaten van ons onderzoek verwerkt. Na goedkeuring door het verzekeringscomité van de dienst voor geneeskundige verzorging van het RIZIV zal dit aan de betrokken instanties worden overhandigd voor eventuele uitvoering.

Kortom, heel wat mogelijke beleidsinitiatieven worden thans uitgewerkt. Zij kunnen nog worden aangevuld met bijkomende initiatieven als het stimuleren van het vinden

van een maatschappelijk betekenisvolle taak voor psychisch zieken, het verminderen van het persoonlijk aandeel ingeval van ziekenhuisopname van psychiatrische patiënten met een beperkt inkomen of met gezinslast, het verminderen van het persoonlijk aandeel van deze patiënten in de medisch-technische prestaties en in de recent verhoogde toezichtshonoraria van de psychiaters.

Al deze voorstellen, het verminderen van de persoonlijke tussenkomst van de patiënt in het bijzonder, moeten vanzelfsprekend passen in een globaal financieel budget. Daarover is thans op mijn verzoek een debat gaande in de beleidsorganen van het RIZIV.

Verder heb ik medio april het RIZIV de opdracht gegeven om een rapport op te stellen met betrekking tot de vier volgende thema's.

Ten eerste, onderzoeken hoe de fiscale franchise versneld kan worden, zeker voor lagere inkomens.

Ten tweede, onderzoeken hoe de persoonlijke bijdragen voor geneesmiddelen in het systeem van de franchise kunnen worden geïncorporeerd. Ik wens dat reeds in 2001 te doen, zoals hier reeds gezegd werd.

Ten derde, het opnemen van het persoonlijk aandeel in de verpleegdagprijs dat momenteel beschouwd wordt als hotelkosten, vanaf de eerste dag in de fiscale franchise, vanaf de 91ste dag in algemene ziekenhuizen en vanaf de 366ste dag in psychiatrische ziekenhuizen in de sociale franchise. Dat zou ook moeten worden opgenomen in de teller van de franchise. Ook de persoonlijke bijdragen in PVT's zouden daarin kunnen worden opgenomen.

Ten vierde, het in kaart brengen van de supplementen voor allerlei materiaal. Deze heb ik ook aan het RIZIV gesteld.

Als ik al deze elementen heb, zal ik maatregelen voorstellen die ons moeten in staat stellen een einde te stellen aan eventuele discriminaties of ontoelaatbare situaties. Het element dat u aanhaalt met betrekking tot de langdurige hospitalisatie is heel relevant voor psychiatrische patiënten. Daaraan moeten we zeker iets doen. Ik zal mij daarover nu echter nog niet uitspreken omdat ik het geheel wil zien. Maar ik wens dit eigenlijk wel te doen.

Eerstdaags verschijnt een koninklijk besluit dat het remgeld voor het psychiatrisch toezichtshonorarium gevoelig zal doen afnemen. Immers, als gevolg van het akkoord van vorig jaar tussen artsen en ziekenfondsen stegen deze honoraria en dus ook het remgeld.

De persoonlijke bijdragen worden teruggebracht op het niveau van vorig jaar. Voor de kinderen die opgenomen worden, wordt het persoonlijke aandeel zelfs lager dan voorheen. Volwassenen betalen 20% van het honora-

Frank Vandenbroucke

rium, kinderen 15%. De eerste dagen is het remgeld het hoogst, maar er is een plafond van maximaal 200 frank per dag ingevoerd. Personen die van de voorkeursregeling genieten, betalen geen remgeld.

Ik geef u een voorbeeld dat aantoont dat deze maatregel vooral belang heeft voor langdurig opgenomen patiënten. Een volwassene die 15 maand wordt opgenomen, betaalt voor de toezichtshonoraria ongeveer 14 000 frank, of 42% minder uit eigen zak. Voor een kind dat 6 maand in een psychiatrische dienst verblijft, vermindert het remgeld met 15 000 frank of 53%.

Voor een welbepaalde doelgroep in onze samenleving is dat belangrijk. Ik hoop in de loop van de komende maanden een geheel van antwoorden te kunnen presenteren op verzuchtingen die mij worden ter kennis gebracht. Ik verwijs bijvoorbeeld naar het betoog van de heer Valkeniers, maar ook naar de verzuchtingen van de patiëntenorganisaties.

De heer **Jef Valkeniers** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de minister verheugt mij. Het luidt veel positiever dan het vorige. Mijn lobbywerk is allicht niet zonder succes geweest.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de medische controle naar aanleiding van de aanvraag tot een verhoogde kinderbijslag" (nr. 2054)

Question orale de M. Luc Goutry au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le contrôle médical applicable en cas de demande d'allocations familiales majorées" (n° 2054)

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik zal deze vraag vrij kort houden omdat ze voor een stuk aansluit bij de vorige vraag in verband met de verhoogde kinderbijslag voor het chronisch vermoeidheidssyndroom. De vraag heeft wel een andere draagwijdte.

Er heerst een groot ongenoegen en onbegrip bij mensen met een gehandicapt kind dat verhoogde kinderbijslag geniet en voor wie de toestand blijft zoals hij is. Voor ouders die een mentaal gehandicapt kind hebben dat voldoet aan de voorwaarden voor verhoogde kinderbijslag, wat meestal zo is, verandert er niet veel. Men kan alleen zijn best doen om het kind zo ver mogelijk te laten evolueren en het zo goed mogelijk op te voeden.

Uiteindelijk blijft de handicap onveranderd. Het zou ook niet zo mogen zijn dat wie grote inspanningen levert daarvoor wordt gestraft en zijn uitkering verliest.

Het gaat er eigenlijk om dat heel wat van die kinderen een gestabiliseerde handicap hebben. Toch moeten zij zich om de vijf jaar aanbieden voor een medische controle. Vorige week zag ik ouders van een kind met het syndroom van Down. Zij wezen erop dat de toestand van hun kind niet meer zal veranderen. De levensweg van zo'n kind ligt vast en het zal heel zijn leven een uitkering nodig hebben. Waarom die tussentijdse controles ?

- *Voorzitter : de heer Jean-Marc Delizée*

Collega Peeters zal beamen dat ik ook vroeger reeds een aantal vragen heb gesteld over de manier waarop die evaluatieonderzoeken verlopen. Het komt mij voor dat bij een aantal controleartsen een bepaalde mentaliteit heerst die door de betrokkenen als heel storend wordt ervaren.

Mijnheer de minister, ik begrijp niet zo goed dat mensen die zo'n zware beproeving moeten verwerken dergelijke zaken moeten meemaken. Het is trouwens geen alleenstaande klacht. Ik hoor dikwijls dat men op een manier wordt behandeld waarbij de mensen het gevoel krijgen dat ze profiteurs zijn. Voor heel wat mensen is dit heel storend.

Ik heb daarover reeds meermaals vragen gesteld, want ik hoor geregeld schrijnende verhalen in deze zin. Mensen voelen zich onheus behandeld. Zij hebben er geen moeite mee dat verslagen worden opgevraagd bij behandelende artsen maar ze willen op een ernstige manier worden behandeld. Het lijkt mij hierbij vooral om een mentaliteit te gaan. De meerderheid van de artsen zal dit ongetwijfeld gewetensvol en sereen doen maar er zijn ook artsen die er vanuit gaan dat ze hun werk op een koele, brutale wijze moeten doen. Ik zou u dit toch willen signaleren. Ik vermoed dat u daar niet zomaar een antwoord kan op geven. Het zou mij veel plezier doen indien u dit fenomeen op de een of andere manier ter sprake zou kunnen brengen op de daartoe geëigende fora.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, ik ben de heer Goutry dankbaar voor het stellen van zijn vraag die betrekking heeft op een van de prioritaire punten van mijn beleid, waaraan mijn administratie overigens al enkele maanden aandacht besteedt.

Het mij welbekende specifieke probleem van de tussentijdse controles wens ik

om te beginnen als volgt te nuanceren. De controles hebben niet alleen tot doel de ernst van de handicap na te gaan, maar ook de graad van zelfredzaamheid te evalueren omdat deze ook in rekening wordt gebracht bij het bepalen van het uit te keren bedrag.

Het is zinloos noch onwenselijk, zelfs in gevallen van een weinig evolutieve handicap met gekende prognose, met regelmatige tussenpozen na te gaan in welke mate de zelfredzaamheid van het kind is geëvolueerd in vergelij-

Frank Vandenbroucke

king met de gezonde leeftijdgenoot. Uiteraard kan dit een belasting betekenen voor de betrokken kinderen en de ouders; het komt er dan ook op aan een goed evenwicht te vinden tussen beide bekommelingen, in de zin dat de evolutie wel moet worden nagegaan maar dat er geenodeloze onderzoeken worden herhaald.

Het komt erop aan naar een evenwicht te streven in de praktijk. Op dat vlak werden reeds rondzendbrieven verzonden om voor bepaalde pathologieën herhaalonderzoeken te vermijden.

Zoals ik onlangs meedeelde, heb ik aan een werkgroep uit mijn administratie de opdracht gegeven een grondige hervorming van het stelsel van verhoogde kinderbijslag voor te bereiden. Het proces startte in april en het gaat om ingrijpende maatregelen. Hopelijk zullen de werkzaamheden in de helft van 2001 worden afgerond. Deze grondige hervorming beschouw ik als een hoeksteen van mijn beleid in de sector van de kinderbijslag.

Bij deze evaluatie zal niet alleen aandacht worden geschonken aan de criteria waarop men zich zal baseren om over te gaan tot het toekennen van een verhoogde kinderbijslag, maar ook aan de procedures inzake de toekenning. Dat betekent dat in de toekomst de modaliteiten van de procedure kunnen worden gewijzigd, zoals bijvoorbeeld het tijdstip en de frequentie van de controles, de setting van de controles, en dergelijke.

Het onderzoek is thans aan de gang en ik kan er onmogelijk op vooruitlopen. Ik kan u wel meedelen dat het mijn uitdrukkelijke bedoeling is de procedure in de mate van het mogelijke te "vermenselijken". Immers, ik ben mij ervan bewust dat het optreden van de controleartsen door de ouders soms - om het met hun woorden te zeggen - als koel en weinig betrokken overkomt. Hoewel de persoonlijkheid van de arts in kwestie op dat vlak een rol kan spelen, houdt dit volgens mij voornamelijk verband met de huidige modaliteiten van de controles. Immers, het onderzoek van het kind en het gesprek met de ouders is een onderdeel van de controle, samen met andere handelingen zoals het overmaken van het volledig dossier aan de controlearts. Momenteel is het dus een vrij administratieve aangelegenheid. De beslissing wordt voornamelijk genomen op basis van de diverse elementen uit het dossier, zoals medische verslagen, verslagen van technische onderzoeken en eventueel ook verslagen van andere hulpverleners zoals psychologen, logopedisten en anderen. Het klinisch onderzoek op het ogenblik van de controle is dus niet van doorslaggevende aard, waardoor de ouders een eigenaardige indruk krijgen. De combinatie van een verkeerde verwachting vanwege de ouders met in bepaalde gevallen een onvoldoende duidelijke uitleg vanwege de controlearts, kan ook leiden tot gemengde gevoelens.

Het is uiteraard niet de eerste keer dat dit probleem mij wordt voorgelegd. Ik krijg nogal wat brieven van ouders met betrekking tot de verhoogde kinderbijslag, maar die gaan in essentie om het feit dat aan hun kind deze verhoogde bijslag niet werd toegekend. Ik kan mij vergissen, maar voor zover ik het mij herinner werden mij nog geen problemen gemeld met betrekking tot de attitude van de controlearts tijdens de controles.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik waardeer het antwoord van de minister ten zeerste omdat hij oog heeft voor de menselijke kant van de problematiek. Hij gebruikt het woord "vermenselijken". Ik ben daar zeer gevoelig voor.

Mijnheer de minister, u reageert zeer terecht. Ik begrijp dat u op dit ogenblik geen details kunt geven. Als ik al een suggestie mag doen, stel ik voor dat de werkgroep het geheel bestudeert en eveneens de evaluatiemethodes durft aan te kaarten. We hebben reeds dikwijls verwezen naar een eenheidsdossier. Op dit ogenblik moeten de mensen naar het Vlaams Fonds en vele andere instanties. Dit is een heuse lijdensweg. Mensen worden steeds opnieuw geconfronteerd met het verzamelen van attesten en met het doorstaan van een soort vuurproeven. Ik hoop dat deze commissie de resultaten van de werkgroep over dit zeer belangrijk maatschappelijk probleem zal kunnen bespreken. Ik dring erop aan dat men niet alleen rekening houdt met de graad van zelfredzaamheid die te sterk prestatiegebonden is. Als men inspanningen heeft gedaan en beter is geworden, wordt men bij de evaluatie gestraft omdat men minder krijgt. Het is belangrijk dat er uitkeringen bestaan voor mensen die nooit een verdienvermogen zullen hebben en waarvan het spaarvermogen zeer beperkt is. Onze maatschappij moet in staat zijn om dit te kunnen opvangen.

Mijnheer de minister, ik herhaal dat de wijze waarop u dit dossier behartigt me verheugt. We zullen de werkzaamheden met belangstelling opvolgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- Voorzitter : de heer **Joos Wauters**

Samengevoegde interpellaties van :

- de heer **Danny Pieters** tot de eerste minister over "de Fondsen voor Bestaanszekerheid" (nr. 426)

- de heer **Filip Anthuenis** tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de Fondsen voor Bestaanszekerheid" (nr. 433)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen)

Interpellations jointes de :

- M. Danny Pieters au premier ministre sur "les Fonds de Sécurité d'existence" (n° 426)

- M. Filip Anthuenis au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les Fonds de Sécurité d'existence" (n° 433)

(La réponse sera donnée par le ministre des Affaires sociales et des Pensions)

De heer **Danny Pieters** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn verhaal is lang en saai. Het verhaal begint maanden geleden. Toen heb ik de eerste minister 14 vragen gesteld omdat hij als eerste minister verantwoordelijk is voor de coördinatie. Alhoewel mijn vragen betrekking hadden op een aantal beleidsdomeinen, handelden ze allemaal over een fenomeen, in casu de fondsen voor bestaanszekerheid. Na veel aandringen en een opsplitsing van de vragen over de verschillende beleidsverantwoordelijken waaronder uzelf én na het oplossen van de verwarring die was ontstaan over wie in welke naam antwoordde, werden bijzonder magere antwoorden verstrekt. Mijnheer de minister, ik geef grif toe dat u een van de weinigen bent die concrete antwoorden hebt gegeven over punten die betrekking hebben op uw beleidsdomein.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb verder gezocht en gewerkt. Wat de belastinggegevens betreft, is ons dat gelukt. We hebben de minister van Financiën ertoe kunnen aanzetten de gegevens te verstrekken. Dit moet zeer binnenkort gebeuren. Vragen met betrekking tot cijfers heb ik omgezet in schriftelijke vragen. Op die manier heb ik een tweede poging gedaan om alsnog antwoord te krijgen op mijn vragen.

Minister Onkelinx heeft drie vragen ontvangen. Op de eerste vraag inzake de controlemechanismen heeft ze me de wettekst bezorgd. Dit is zeer verrijkend maar kan ook in bibliotheken worden gevonden. Op de tweede vraag heeft ze helemaal niet geantwoord. Op de derde vraag heeft ze geantwoord dat het te veel werk zou kosten om erop te antwoorden.

Zoals ik reeds opmerkte, heeft ze op de tweede vraag van de schriftelijke vraag nummer 72, namelijk hoeveel geld de fondsen voor bestaansonzekerheid respectievelijk via de RSZ, via werkgeversbijdragen en andere bronnen opstrijken, zelfs geen schijn van antwoord gegeven. Vandaar dat er mij niets anders restte dan een interpellatie te richten tot de eerste minister die verantwoordelijk is voor de coördinatie, omdat ik het pingpongspelletje tussen al dan niet bevoegde ministers niet wou meespelen. Zo'n spelletje werd alvast gespeeld met mijn vraag over de controle op de verzekeringsactiviteiten van die fondsen, want daarop werd alleen geantwoord dat ik

mij tot de minister van Sociale Zaken moest wenden en niet tot de minister van Economische Zaken. Nogmaals, de interpellatie is de enige manier om een antwoord te krijgen op mijn vragen, die helemaal niet werden beantwoord.

Mijnheer de minister, het is de derde keer dat ik mijn vragen stel en ik hoop dat de derde keer de goede keer is. Ik besef wel dat deze vragen niet geschikt zijn voor een interpellatie, omdat u mij honderden cijfers moet bezorgen. Als ik deze echter niet krijg via een schriftelijke en een mondelinge vraag, dan is de enige mogelijkheid om ze te achterhalen, de interpellatie. Als dit niet helpt, zoals dat het geval was met de vragen in verband met belastingaangelegenheden, dan moeten wij u misschien, hopelijk over de partijgrenzen heen, een termijn opleggen waarbinnen u het parlement de cijfers moet bezorgen.

Mijn vraag luidt concreet dat u per fonds voor bestaanszekerheid een overzichtelijk beeld schetst van de middelen die de fondsen jaarlijks opstrijken hetzij via de RSZ, hetzij via de individuele werkgeversbijdragen, hetzij uit andere bronnen. Mijnheer de minister, als u mijn vraag ter harte neemt, is het ongetwijfeld niet noodzakelijk te herhalen wat ik voor mevrouw Onkelinx wel heb gedaan. Ik heb namelijk aangegeven op welke wijze ze voor het beantwoorden van mijn vragen kan te werk gaan.

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Mijnheer de minister, collega Pieters heeft inderdaad in het verleden herhaaldelijk vragen over de fondsen voor bestaanszekerheid gesteld, waarbij ik mij vaak heb aangesloten. Bovendien wordt in een unaniem goedgekeurde motie de regering in haar geheel en niet alleen minister Reynders aangeklaagd om de nodige gegevens ter beschikking te stellen. Ik ben wat dat betreft ietwat optimistischer, want u zult ongetwijfeld, zoals uw collega Reynders, ertoe bereid zijn de gevraagde data te verstrekken. Misschien heeft minister Onkelinx daarmee enige moeite, maar toch denk ik dat wij de antwoorden binnenkort mogen verwachten.

Die antwoorden zijn voor ons belangrijk in de eerste plaats opdat de wetgevende macht haar controle op de uitvoerende macht behoorlijk kan uitoefenen, wat een van haar taken is. De desbetreffende fondsen worden tenslotte gestijfd met heel wat middelen van zowel werkgevers als werknemers en er bestaan heel wat onduidelijkheden over de omvang, het correct beheer en de aanwending van die middelen. Een andere reden vind ik in het feit dat bepaalde deelnemers aan het sociaal overleg en sommige ministers ervoor pleiten de fondsen voor bestaanszekerheid te gelasten met het beheer van de zogenaamde sectorpensioenen. Het is dus van het allergrootste belang dat het parlement zicht krijgt op wat er in de desbetreffende fondsen eigenlijk gebeurt.

Filip Anthuenis

De duidelijkheid begint met het antwoord op de vragen van de omvang en de oorsprong van die middelen. Ik hoop dat de minister van Sociale Zaken binnen zijn domein een duidelijk beeld kan schetsen over welke geldbronnen die fondsen beschikken. Hoeveel van die middelen komen er via de RSZ, de werkgevers en een mogelijk derde kanaal ?

Er is een unaniem goedgekeurde motie geweest van het parlement aan de regering. Ik zie de heer Pieters weer zwaaïen met een motie. Het parlement heeft zich unaniem uitgesproken om duidelijkheid te krijgen. Ik veronderstel dat het niet nodig is om nog bijkomende moties in te dienen. Dat is natuurlijk een detail.

De **voorzitter** : Mijnheer Anthuenis, we zullen daarop straks antwoorden.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, de vraag van de heer Pieters is informatief en wordt aangevuld met ongeveer dezelfde vraag van de heer Anthuenis. Daarnaast is er nog een bedenking van de heer Anthuenis met een meer beleidsmatig karakter waarop ik dadelijk zal ingaan.

In antwoord op de informatieve vragen kan ik het volgende zeggen. In de wet van 7 januari 1958 betreffende de fondsen voor bestaanszekerheid is in artikel 13 bepaald dat de informatie met betrekking tot deze Fondsen openbaar dient te zijn. Ik citeer : "De revisor of accountant brengt minstens eenmaal per jaar verslag uit over zijn opdracht aan het bevoegd paritair comité, dat er op zijn beurt een afschrift van overmaakt aan de minister van Arbeid en Sociale Voorzorg. Dit verslag wordt samen met het jaarverslag van het Fonds openbaar gemaakt."

Deze verplichting werd in het verleden blijkbaar niet of slecht nagekomen. De vorige minister van Werkgelegenheid heeft bijgevolg een aantal aanpassingen aan de wetgeving doorgevoerd. Ten eerste, via de wet van 13 februari 1998 werd artikel 13bis ingevoerd. Dit artikel heeft tot doel dat de Koning maatregelen kan nemen inzake controle op de fondsen voor bestaanszekerheid, alsook sancties kan bepalen in geval van de niet-naleving van deze controlemaatregelen. Ten tweede werd met het koninklijk besluit van 15 januari 1999 voorzien in een eenvormige en duidelijke regeling betreffende de boekhouding en de jaarrekening van al de fondsen voor bestaanszekerheid, alsook een aantal bepalingen inzake de controle en de toezichtsorganen.

Wat de concrete gegevens met betrekking tot de fondsen voor bestaanszekerheid betreft kan ik het volgende meedelen. Het is de bevoegdheid van de minister van Werkgelegenheid om er op toe te zien dat de informatie over de fondsen voor bestaanszekerheid openbaar wordt gemaakt zoals het in de wet is voorzien. In het antwoord van de minister van Werkgelegenheid op een eerdere

vraag van de heer Danny Pieters op 3 mei 2000, heeft de minister erop gewezen dat het koninklijk besluit over eenvormige en duidelijke regels inzake de boekhouding en jaarrekening van de Fondsen voor Bestaanszekerheid pas op 9 november 1999 in het Belgisch Staatsblad is verschenen. Ik citeer : "De effectieve toepassing van deze nieuwe boekhoudkundige regels mag bijgevolg slechts verwacht worden vanaf het volgende boekjaar."

Dit betekent dat de minister van Werkgelegenheid pas dan een overzichtelijk en globaal beeld kan geven van de middelen die jaarlijks binnenkomen via de RSZ, de individuele werkgevers of via een andere weg. Als minister van Sociale Zaken kan ik wel informatie verstrekken over het geld dat de RSZ doorstort aan de fondsen voor bestaanszekerheid om hun werking te garanderen en over de bijdragen die ze innen voor de fondsen die de bijdrage-inningen en stortingen laten verlopen via de RSZ.

Aan de geachte leden kan ik een lijst bezorgen met de bedragen die de werkgevers aan de RSZ hebben gestort voor de fondsen voor bestaanszekerheid en dit voor de begrotingsjaren 1997 tot en met 1999 en over de stortingen van de RSZ aan de diverse fondsen voor bestaanszekerheid. Ik kan de leden eveneens meedelen dat de RSZ voor het merendeel van de fondsen voor bestaanszekerheid instaat voor de inning en doorstorting van de middelen. Het zijn 468 cijfers. Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat ik die niet voorlees, maar gewoon geef.

U vindt twee soorten tabellen. De eerste tabel heet "Te Verdelen Bijdragen". Het gaat over 77 fondsen in 1997, 1998 en 1999. De tweede tabel heet "Stortingen". De cijfers zijn wat verschillend. De te verdelen bijdragen is wat de RSZ krijgt van de werkgevers. De stortingen is wat de RSZ zelf stort. Dit verschilt bijvoorbeeld door te late betalingen. Dat dekt dus niet altijd de verplichtingen van dat jaar.

U zult zien dat dit enigszins variabel is. Het geeft echter een goed beeld van de informatie die ik via de RSZ kan meedelen. Ik hoop dat ik daarmee aan de gevraagde informatie voldoe. U kunt over deze informatie, samen met mijn antwoord, beschikken.

De heer Anthuenis heeft een belangrijke politieke kwestie opgeworpen. Hoewel een minister niet over de intentie van de regering kan worden ondervraagd, wil ik daarover, omdat men erop aandringt, toch mijn mening geven.

Het gaat inderdaad over de hervorming van de tweede pijler, de pensioenen. Het volwaardig uitbouwen van een tweede pijler in de pensioensector moet mijns inziens leiden tot een grotere transparantie, tot een betere controle en tot garanties met betrekking tot de pensioen-

Frank Vandenbroucke

toezeggingen die men in een tweede pijler collectief doet. Er moet een betere transparantie en controle zijn dan heden in een aantal fondsen voor bestaanszekerheid die pensioentoezeggingen doen het geval is.

Men zou collectieve fondsen per sector moeten oprichten. Ik wil hieraan toevoegen dat dit ten eerste over VZW's of juridische entiteiten die apart geïdentificeerd zijn, moet gaan. Ten tweede kan men dit niet louter met een repartitie doen, wel met een kapitalisatie. Men moet dus een fonds hebben, quod non in een aantal regelingen die van de fondsen voor bestaanszekerheid deel uitmaken. Ten derde moet men een prudentiële controle hebben vergelijkbaar met die van eender welk pensioenfonds dat men wil oprichten. Men moet daarop dus een grondige publieke controle organiseren. Vervolgens moet men inzake fiscale en parafiscale behandeling een level playing field organiseren. Er mag voor een sector geen enkele fiscale of parafiscale reden zijn om een welbepaalde formule te kiezen voor het uitbouwen van zijn collectief pensioenplan.

Ik wil de uitbouw van de tweede pijler, de pensioenen, zoals ik die voor ogen heb, snel laten gaan. Dat heb ik ook aan mevrouw D'Hondt gezegd. Ik denk dat de hele kwestie inzake de fondsen voor bestaanszekerheid een belangrijke clarificatie zal inhouden en tot meer transparantie zal leiden. Het is één van de redenen waarom ik ongeduldig ben en ik weet ook dat u ongeduldig bent. Ik hoop dat ik deze inzichten in de regering kan laten gelden. Wij hebben daarover echter nog niets beslist.

De heer **Danny Pieters** (VU&ID) : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is een stapje vooruit in onze queeste naar de antwoorden op onze 14 vragen. Wij zijn u daarvoor dankbaar.

Mijnheer de minister, ten eerste is het merkwaardig dat men driemaal dezelfde vraag moet stellen alvorens een antwoord te krijgen. Daarmee zult u wel instemmen. Ik zeg niet dat u daarvoor verantwoordelijk bent, maar wel uw regering.

Ten tweede kunnen wij misschien een kleine dialoog hebben inzake deze problematiek die met een recente wetgeving gepaard gaat. De minister van Financiën verzekert ons dat de fondsen voor bestaanszekerheid belastingen betalen. Er moet toch een overzicht mogelijk zijn op de gelden die de fondsen voor bestaanszekerheid via andere bronnen binnenkrijgen dan via de RSZ. Ik begrijp dat dit niet over één nacht ijs kan gaan. U hebt ook ten berde gebracht dat slechts weinig fondsen voor bestaanszekerheid buiten de RSZ om werken. Ik ken het aantal niet, maar het is vrij beperkt. Ik meen te weten dat het vaak fondsen betreft met voor die sector vrij grote werkgevers. Ik kan mij echter vergissen.

Het hoeven daarom nog geen grote sectoren te zijn. Is het niet mogelijk om die gegevens binnen een termijn van twee maanden zoals door minister Reynders werd voorgesteld, te onderzoeken en te bekijken welke middelen rechtstreeks door de werkgevers werden geleverd. Door het citeren van de wet raken we uiteraard geen stap verder. Aangezien het over een beperkt aantal fondsen voor bestaanszekerheid gaat met een beperkt aantal werkgevers lijkt het mij toch mogelijk om te komen tot een zeker engagement voor het verkrijgen van een overzicht over de andere dan de via de RSZ getransiteerde middelen.

Mijnheer de voorzitter, ik had graag de mening terzake van de minister gekend. Ik kan immers ook een motie van aanbeveling indienen. Ik stel een manier van werken voor die ook in de commissie voor de Financiën werd gehanteerd. Zoals de minister al zei, gaat het hier over een beperkt aantal fondsen met een beperkt aantal werkgevers. In het andere geval komt men ook tot een ongelijke behandeling tussen de twee vormen van inkomensgenerering.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Ik moet op dit vlak heel voorzichtig zijn want ik val een beetje uit mijn rol. Ik heb daarnet het antwoord gegeven van de minister van Werkgelegenheid waarin sprake is van een koninklijk besluit dat op 17 november werd gepubliceerd en waarvan de toepassing alle gegevens moet opleveren. Uw voorstel is wat mij betreft een mogelijke onderzoeksmethode die wetenschappelijk verantwoord is. Terzake moet u evenwel de minister van Werkgelegenheid naar haar mening vragen. Eigenlijk wil u in een aantal sectoren de gegevens al opvragen en wenst u niet te wachten op de toepassing van dat koninklijk besluit. Ik durf mij daarover niet uit te spreken. Ik stel voor dat u deze vraag aan de minister van Werkgelegenheid stelt. Ik zal haar deze vraag trouwens doorgeven.

De **voorzitter** : Mijnheer Pieters, ik ben geneigd uw vraag te steunen. Ik zou zelfs willen voorstellen om met de commissie een brief te sturen aan de minister van Werkgelegenheid om haar deze vraag te stellen. Als de commissie het met deze werkwijze eens is, kunnen we die brief versturen.

De heer **Danny Pieters** (VU&ID) : Het gaat er mij helemaal niet om een motie in te dienen. Ik wil gewoon dat men prioriteit geeft aan fondsen die rechtstreeks via werkgevers worden gefinancierd. Mijnheer de voorzitter, mag ik u wel vragen dat u in uw brief een termijn opneemt ? Zo niet heeft het sturen van een dergelijke brief weinig zin.

De **voorzitter** : Ik ben het met u eens maar ik wil de minister wel een zekere marge geven. Het mag niet zo zijn dat we haar maar een maand de tijd geven.

De heer **Danny Pieters** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, laten we concreet zijn.

Dit zal niet meer voor de vakantie gebeuren. Wanneer men 1 oktober vooropstelt, moet de minister toch ruim de tijd hebben om die dossiers, die nota bene sowieso allemaal moeten worden gecontroleerd, te controleren. Eén oktober lijkt mij een zeer redelijke datum.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, dat valt nogmaals buiten mijn bevoegdheid. Ik durf te suggereren om daarover te spreken met de minister.

De vraag is voor mij wanneer men de resultaten zal zien van dat koninklijk besluit van november. Dat is ook een interessante kwestie.

Vanaf het jaar 2000 heeft men een eenvormige boekhoudkundige benadering. U zou eens moeten nagaan wanneer men daar de resultaten van verwacht en wat men van plan is daarmee te doen. Het is aan u en de minister van Werkgelegenheid om daarover te praten.

De **voorzitter** : Mijnheer Pieters, ik denk dat de commissie in een brief aan de minister een datum kan suggereren en dat de minister een tegenvoorstel kan doen. We moeten niet verabsoluteren. Er moet een marge mogelijk zijn. De tweede fase zal waarschijnlijk april 2001 zijn.

De heer **Danny Pieters** (VU&ID) : Graag kreeg ik een kopie van die brief aan de minister.

De **voorzitter** : Gaat iedereen daarmee akkoord ?

De heer **Koen Bultinck** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat wij inderdaad een algemene consensus hebben over die vraag naar de betrokken minister en dat de commissie voor de Sociale Zaken geen buitensporige eisen stelt. Ook een aantal sociale partners is die mening toegedaan. Ik verwijs naar uitspraken van de heer Luc Cortebeek van het ACV. Minister Onkelinx werd aangeschreven met identiek dezelfde vraag naar een betere controle. Ook de sociale partners gaan ervan uit dat we als parlementsleden geen buitensporigheden vragen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Samengevoegde mondelinge vragen van de dames Trees Pieters en Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de ambtenarenpensioenen" (nrs. 2067 en 2150)

Questions orales jointes de Mmes Trees Pieters et Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les pensions des fonctionnaires" (n°s 2067 et 2150)

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt in een van de vorige ministerraden, de toekenning van een premie laten goedkeuren om oudere ambtenaren langer aan het werk te houden.

Ik wil nog even in herinnering brengen dat het debat inzake pensioenen van ambtenaren ook in de vorige legislatuur in het kader van de hervorming van de Sociale Zekerheid, ter sprake is gekomen, maar steeds een bijzonder moeilijk punt is geweest wegens het hevige protest van de ambtenaren om ook maar iets aan hun pensioenen te wijzigen.

Hoewel werknemers en zelfstandigen in de vorige legislatuur hebben ingeleverd, bleven de pensioenen van de ambtenaren buiten schot, niettegenstaande de intenties van de toenmalige minister van Pensioenen Colla om aan de ambtenarenpensioenen wijzigingen aan te brengen, net als aan de pensioenen van werknemers en zelfstandigen.

Uit de discussies hebben wij geleerd dat ambtenaren hun pensioen beschouwen als een uitgesteld loon dat werd gevormd gedurende de laatste jaren van hun loopbaan. De ambtenaren ontvangen 75% van het gemiddeld loon van de laatste 5 jaar, bedrag dat niet geplafonneerd is, tenzij het gaat om het plafond van een secretaris-generaal.

De normale pensioenleeftijd bij de ambtenaren is zowel voor mannen als voor vrouwen 65 jaar. Door de wet van 5 augustus 1978 is er een mogelijkheid gecreëerd om vervroegd met pensioen te gaan, in navolging van het brugpensioen dat werd gecreëerd voor werknemers. In eerste instantie werd dit mogelijk na een dienstperiode van 20 jaar. Later werd die 20 jaar door de wet-Mainil vervangen door 5 jaar.

Met het voorstel om premies toe te kennen aan ambtenaren die na hun zestigste blijven werken en afzien van hun vervroegd pensioen, heeft de regering het debat rond de pensioenvorming en het ambtenarenpensioen opnieuw heropend.

Aangezien ambtenaren zo op hun strepen stonden in de vorige legislatuur, omdat dit pensioen een uitgesteld loon was dat tijdens de laatste vijf jaar van hun carrière werd gevormd, wil ik u vragen hoeveel ambtenaren momenteel op vervroegd pensioen gaan. Als men een goed pensioen kan creëren op basis van de laatste vijf jaar, lijkt het me niet logisch dat men opteert voor een vervroegd pensioen.

De premies kunnen oplopen van 1,5% op het pensioenbedrag op 61-jarige leeftijd tot 9% voor wie tot 65 jaar blijft werken. Dat is door u op de Ministerraad voorgesteld. Hoeveel kan dit voorstel de regering kosten, is het een financieel neutrale operatie of wegen de baten door ?

Trees Pieters

Een ambtenaar met een lange loopbaan zal van die extra premies kunnen genieten. Het pensioenplafond blijft wel behouden. Dat is een probleem, want deze ambtenaren zullen dit plafond vlug overstijgen. Bijgevolg zal de financiële motivatie om te blijven werken hierdoor worden tenietgedaan. Wat zullen de uiteindelijke meeropbrengsten voor de ambtenaren zijn ?

In het regeringsvoorstel is ook sprake van een pensioencomplement voor ambtenaren die na hun 49ste jaar een belastende functie uitoefenen. Hoe zult u dat omschrijven ? Hebt u het over fysisch of psychisch belastende functies ? In het eerste geval denk ik bijvoorbeeld, aan brandweermannen, in het tweede geval aan bijvoorbeeld aan leerkrachten. U verklaart dat de regering samen met de bonden een lijst van deze functies zal opstellen. Wanneer mogen wij deze lijst verwachten ?

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, met het Zilverfonds werd de discussie over de betaalbaarheid van de pensioenen en de gezondheidszorg opnieuw aan de agenda geplaatst. Dit heeft ook voor een stuk te maken met het langer laten werken van iedereen, waaronder de ambtenaren.

De problematiek van de ambtenarenpensioenen gaat uiteraard verder dan de pogingen om hen langer te laten werken, hoewel dat misschien een klein beetje aan de betaalbaarheid kan bijdragen. Reeds in 1995 is er een studie verschenen waaruit bleek dat de pensioensituatie voor het openbaar ambt op termijn onhoudbaar zou worden en we op een failliet zouden afstevenen. In tegenstelling tot de wettelijke pensioenen van de werknemers waarbij we met een repartitiesysteem werken, zullen deze pensioenbezwarend wegen omdat deze sowieso uit algemene inkomsten worden betaald. Dit is een specifieke problematiek, gelinkt aan het aantal ambtenaren.

Mijnheer de minister, de studie van 1995, waarop de scenario's waren gebaseerd, moet - denk ik - worden geactualiseerd omdat de economische situatie toch enigszins is veranderd. Beschikt de regering wat dat betreft over actueel cijfermateriaal om de evolutie van de pensioenen in het openbaar ambt te bestuderen over dezelfde periode die voorzien is voor het Zilverfonds ? Als we weten wat die evolutie zal teweegbrengen, kunnen we ons een idee vormen van de noodzaak om dit te remediëren.

De vorige regering had een hervorming van de pensioenen van de particuliere sector en de openbare sector aangekondigd. minister Colla heeft bij de bespreking van de EMU-wet verklaard dat hij klaar was om ook de ambtenarenpensioenen te hervormen. Blijkbaar zijn er toen een aantal

krachten op de rem gaan staan. Vooral bij de syndicale achterban is er onrust ontstaan en uiteindelijk is er niets gebeurd, ondanks de aankondiging van een aanpassing door de toenmalige eerste minister. Hij had het op een bepaald moment zelfs over een soort pensioenfonds voor ambtenaren. In ieder geval is er in de vorige legislatuur niets van in huis gekomen. Het verwondert mij dat mensen uit de CVP nu wel weten wat er allemaal scheef loopt en wat er zou moeten gebeuren, terwijl men het in het verleden ook niet heeft kunnen bewerkstelligen. Men heeft moeten vaststellen dat er in dit land een aantal partijen zijn die zwaarder wegen in de besluitvorming. Colla en Dehaene waren bereid. Hieruit kan ik alleen concluderen dat vooral de Franstalige partijen hebben verhinderd dat er iets aan de ambtenarenpensioenen zou worden gewijzigd.

Dit gezegd zijnde en wetende dat een van die invloedrijke Franstalige partijen momenteel ook van de meerderheid deel uitmaakt, ben ik bevreesd dat dit taboe vandaag overleefd blijft. Ik besef dat u wel bekommerd bent om het voortbestaan van onze sociale zekerheid en ik ga er bijgevolg van uit dat u ook bereid bent na te denken over de betaalbaarheid van de pensioenen en de noodzakelijke aanpassingen aan de ambtenarenpensioenen. Er is reeds op gewezen dat de ambtenaren steeds argumenten dat men hun pensioenen niet op dezelfde manier kan behandelen als deze van andere werknemers, aangezien het gaat om uitgesteld loon.

Welnu, als wij ooit iets aan de ambtenarenpensioenen willen veranderen, dan wordt dat een werk van lange adem. Ik ben de laatste om te zeggen dat er aan de rechtszekerheid moet worden geraakt en dat gemaakte afspraken niet moeten worden nagekomen. Als men een wijziging aan het pensioenstelsel van toekomstige generaties ambtenaren wil aanbrengen, dan moet men daar alleszins zo snel mogelijk aan beginnen.

Omdat de idee van het pensioen als uitgesteld loon in de toekomst grotendeels achterhaald zal zijn. Ik heb de uiteenzetting gehoord van minister Van den Bossche die een meer managementgericht openbaar ambt dat beter de concurrentie met de particuliere sector aankan op het oog heeft. Dat zal ook moeten, willen we nog goede ambtenaren aantrekken. Dit houdt ook een betere verloning en een andere manier van tewerkstelling van de ambtenaren in. Mijns inziens zal er steeds meer sprake zijn van een gelijke behandeling van ambtenaren en werknemers uit de particuliere sector. Ik vraag mij af of het behoud van een apart pensioenstelsel voor de ambtenaren nog nuttig is als men de wedden van de ambtenaren tot het niveau van de lonen in de particuliere sector optrekt.

Mijnheer de minister, wat mij ook zorgen baart, is dat een heleboel overheden, inzonderheid de lokale overheden, alsmar meer het probleem omzeilen door contractuelen

Annemie Van de Casteele

aan te werven in plaats van statutaire ambtenaren. In kleine administraties krijgt men hierdoor aanzienlijke verschillen in de behandeling van respectievelijk statutaire ambtenaren en medewerkers die via een andere weg werden aangeworven om hetzelfde werk te verrichten. Vandaar mijn vraag, mijnheer de minister, wat de visie is van de huidige regering op de hervorming van de ambtenarenpensioenen. Kunt u ons cijfers geven over de evolutie van het totaal aantal ambtenaren en van het aantal statutaire ambtenaren tegenover het aantal contractuele werknemers? Kunt u ons ook realistisch cijfermateriaal bezorgen in verband met de hoogte van de ambtenarenpensioenen? Dan zal ongetwijfeld de mythe ervan worden doorprikt.

Minister Frank Vandenbroucke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van de Casteele, die altijd zeer interessante vragen opwerpt, stelt twee voor haar atypische handelingen. Ten eerste, ze stelt relatief precieze vragen die niet op voorhand waren ingediend. Ik kan haar de desbetreffende cijfers thans niet geven en moet het antwoord schuldig blijven.

Ten tweede kaart zij nu een zeer breed debat aan, waar ik moeilijk kan op ingaan in het bestek van een mondelinge vraag. Het regeerakkoord voorziet niet in een specifieke hervorming van de pensioenen van het openbaar ambt. Dat is op zichzelf een belangrijke aanduiding voor het feit dat wij ervan uitgaan dat er terzake een soort van maatschappelijk contract bestaat waaraan we niet zomaar willen raken. Het regeerakkoord sprak wel uitdrukkelijk over de problematiek van de activiteitsgraad en de betaalbaarheid van de pensioenen. De maatregelen die ik neem, moeten in dat precieze kader worden gezien. Ik had eigenlijk de bedoeling te antwoorden op een paar feitelijke opmerkingen.

De vraag werd gesteld hoe belangrijk deze maatregel is in het licht van het "pensioneringsgedrag" van onze ambtenaren. Ik stel vast dat in de loop van de jongste jaren meer en meer ambtenaren gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid die hen wordt geboden om vervroegd pensioen aan te vragen. Cijfermatig geeft dit het volgende : per 100 ambtenaren die in de jaren '20 zijn geboren en op rust werden gesteld tussen de leeftijd van 60 en 65 jaar, zonder rekening te houden met gepensioneerdens wegens lichamelijke ongeschiktheid vóór de leeftijd van 60 jaar, heeft ongeveer 26% van deze leeftijdsklasse het pensioen aangevraagd vanaf de leeftijd van 60 jaar; 39% heeft dit gedaan tussen de leeftijd van 61 en 64 jaar en ongeveer 35% van die leeftijdsklasse heeft de loopbaan voortgezet tot de wettelijke leeftijdsgrens.

Voor 100 ambtenaren die op het einde van de jaren '20 zijn geboren, bedragen deze verhoudingen respectievelijk 42% vanaf de leeftijd van 60 jaar, 38% tussen de leeftijd van 61 en 64 jaar en 20% op de leeftijdsgrens van 65 jaar.

Voor de laatste leeftijdsklasse waarvoor gegevens beschikbaar zijn, de leeftijdsklasse 1933, wordt per 100 ambtenaren 54% vanaf de leeftijd van 60 jaar op rust gesteld, 27% tussen de leeftijd van 61 en 64 jaar en slechts 19% op de leeftijdsgrens van 65 jaar.

Ik geef u die cijfers om u te zeggen dat er maar een kleine minderheid is die op pensioen gaat op de leeftijd van 65 jaar. De overgrote meerderheid van de ambtenaren gaat eerder op pensioen. Ik geef u die cijfers ook om u aan te tonen dat deze evolutie zeer snel gaat. Er is een verschuiving in het culturele patroon, waarbij mensen meer en meer gebruik maken van deze mogelijkheid tot vervroegde oppensioenstelling. Dat roept vragen op in een samenleving waar de mensen langer studeren, dus later beginnen met werken, en systematisch ouder worden. Als mensen langer studeren is het moeilijk hen te blijven stimuleren vervroegd te stoppen.

Wij willen geen debat voeren over de wettelijke pensioenleeftijd, niet hier noch in de privé-sector omdat de wettelijke pensioenleeftijd niet het probleem is. Het probleem is dat de mensen veel eerder vertrekken. Men heeft in de publieke sector te maken met de keuze van de mensen. Zij worden niet afgedankt op de leeftijd van 60 jaar; zij staan voor de keuze nog voort te werken of niet. De afruil tussen het financiële voordeel dat men heeft als men een beetje voortwerkt en het financiële voordeel dat men heeft als men onmiddellijk op pensioen gaat, moet worden bijgesteld in het voordeel van degene die de inspanning doet om nog wat langer voort te werken.

Mevrouw Pieters zei dat de mensen hoe dan ook het pensioenmaximum bereiken. Welnu, slechts 18,4% van de gepensioneerdens die het openbaar ambt verlaten hebben, ontvangen een volledig pensioen, hoewel zeer veel gepensioneerdens - onderwijzers, militairen - een pensioenstelsel genieten waarbij de dienstjaren in aanmerking komen ten belope van een gunstiger tantième dan 1/60. Met een tantième van 1/60, zijn er 45 dienstjaren nodig om het pensioenmaximum van 75% te bereiken - het principe van 45/60 - en dat is natuurlijk niet mogelijk als men 60 jaar is, want men kan geen 45 dienstjaren hebben op de leeftijd van 60 jaar. Uit de logica van het systeem weten wij dat voor de grote meerderheid van de belanghebbenden het altijd interessanter zal zijn voort te werken na de leeftijd van 60 jaar. Met de maatregel die ik voorstel genieten zij altijd een meeropbrengst.

Dat is het belangrijkste. Het is niet zo dat er niemand is voor wie deze maatregel niets betekent, tenzij mensen die in uitzonderingsregimes zitten.

Men vraagt ook wat het budgettaire effect zal zijn. We weten dit niet omdat het afhangt van het gedrag van de mensen. Zullen veel mensen deze mogelijkheid aangrijpen om langer te blijven werken? Hoeveel zullen het er

Frank Vandenbroucke

zijn ? Daar hangt het allemaal vanaf. Op basis van een aantal redelijke hypothesen kunnen we er vanuit gaan dat u in de eerste jaren een besparing krijgt omdat de ingangsdatum van het pensioen van de ambtenaren die de maatregel gebruiken naar een later tijdstip wordt verschoven. Als die ambtenaren later op pensioen gaan, krijgt u voor deze mensen meeruitgaven. In de simulatie die wij gemaakt hebben, zijn dit zeker geen meeruitgaven, ook niet op termijn. Dit zijn dus veeleer besparingen dan meeruitgaven. De vraag is inderdaad hoe de mensen zullen reageren.

Mevrouw Pieters heeft ook even het probleem van de belastende functies aangehaald. Wij wensen een wettelijk kader te scheppen dat vervolgens met een koninklijk besluit moet worden ingevuld. Daarover moet sociaal overleg worden gepleegd. Het gaat over functies waarvan het zware of gevaarlijke karakter onbetwist is. Dit kan zwaar zijn in een fysieke of een psychische betekenis. Ik hoop dat ik in de Kamer een meerderheid vind voor de goedkeuring van deze wet. Het is alleszins mijn bedoeling om een lijst van belastende functies op te stellen op basis van de door verschillende representatieve organisaties voorgestelde dossiers.

Men heeft hier ook de bredere problematiek van de hervorming van het openbaar ambt, die wordt voorbereid door minister Van den Bossche, aan de orde gesteld. Het is nog te vroeg om mij uit te spreken over de samenhang tussen het openbaar ambt en het pensioenstelsel. Ik heb bovendien geen elementen in het regeerakkoord of genomen beslissingen om mij daar vandaag over uit te spreken.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de minister, ik wil u bedanken voor het interessante materiaal dat u ons bezorgd hebt. Vanuit deze discussie is het goed dat we weten waar we staan. We zien inderdaad een zeer belangrijke evolutie. Het is echter zo dat de 65-jarige leeftijd van toepassing was op mannen en vrouwen. Door het vervroegd op pensioen kunnen gaan via de wet-Mainil van 1968, hebben een aantal vrouwen daarvan gebruik gemaakt om net als in andere sectoren op 60 jaar met pensioen te gaan.

Het is nu wel duidelijk dat er een afzwakking is van meer dan 10% van diegenen die blijven werken tot op 65-jarige leeftijd en dit in de verschillende categorieën van geboortejaren. Het is dus boeiend dat we die cijfergegevens krijgen.

In tegenstelling tot mevrouw Van de Castele ging het mij eigenlijk over de benadering van de vorige legislatuur. Toen hebben werknemers en zelfstandigen moeten inleveren op hun pensioenen. De pensioenhervorming betekende toch een duidelijke inlevering. Ik hoor het de heer

Colla nog zeggen : "een vermindering van de vermeerdering". 0,04% van het inflatiecijfer zou ingeleverd worden. Dit leverde toch enkele miljarden op om de pensioenen in de nabije toekomst uit te betalen.

Mijn conclusie is dat zij die in de vorige legislatuur niets moesten doen als winnaar uit de hele discussie komen. Zij worden beloond voor hun stugge houding uit het verleden.

De belastende functies zullen waarschijnlijk ingevuld worden via een koninklijk besluit. We zullen zien wanneer dit verschijnt en wat het precies inhoudt.

Mevrouw **Annemie Van de Castele** (VU&ID) : Mijnheer de minister, ik stel vast dat u mijn vraag wellicht niet gelezen hebt. Waarschijnlijk is het door het samenvoegen van de vragen, die niet exact hetzelfde onderwerp hadden, dat de discussie een beetje door elkaar is gelopen. Mijn vraag ging eigenlijk over de hervorming van de ambtenarenpensioenen en niet zo zeer over de problematiek die mevrouw Pieters heeft aangekaart in verband met het langer werken van de ambtenaren.

U hebt op mijn vraag niet echt veel kunnen antwoorden.

Daarvoor zijn misschien redenen. Ik denk dat het goed is om een aantal cijfergegevens schriftelijk op te vragen. Het was vooral mijn bedoeling om een ruimere discussie te voeren. U hebt inzake het Zilverfonds een discussie beloofd in het najaar. Mijns inziens is die discussie ook nodig, tenminste om te weten wat ons te wachten staat met de pensioenen inzake het openbaar ambt. Ik meen te hebben begrepen dat u er in het regeerakkoord niet in bent geslaagd tot een akkoord te komen om, tijdens de huidige legislatuur, iets te doen aan de pensioenen inzake het openbaar ambt. Dat betekent echter niet dat wij daarover geen vragen mogen stellen en dat wij niet mogen blijven aandringen om op zijn minst met de hervorming van het openbaar ambt te beginnen.

Tenslotte hebt u inzake de wettelijke pensioenleeftijd gelijk. Dat is niet het probleem. Er zal mijns inziens echter meer nodig zijn om ambtenaren en ook werknemers langer te laten werken dan de stimuli die de regering nu in petto heeft. Men zal de maatregelen, die in een andere context zijn gemaakt om mensen ertoe aan te zetten sneller uit het arbeidscircuit te stappen, gedeeltelijk moeten afbouwen.

Minister **Frank Vandenbroucke** : ... de gelijkstelling voor het pensioen van de huidige mogelijkheden, namelijk in het regime van het verlof voorafgaand aan het pensioenstelling afschaffen. Vanaf 2010 is dit gedaan.

Mevrouw **Annemie Van de Castele** (VU&ID) : Dit zal inderdaad de enige manier zijn. Maar, men moet terzelfder tijd de loopbaan aantrekkelijker maken zodat de

Annemie Van de Casteele

mensen niet alleen uitkijken naar hun pensioen als de ultieme vakantie waar ze hun hele leven op wachten want dat is min of meer de huidige situatie. De mensen moeten in hun werksituatie gelukkig kunnen zijn. Dit zal moeite kosten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de Mme Claudine Drion au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le suivi du Sommet de Copenhague pour le développement social" (n° 2107)

(La réponse sera donnée par le vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale)

Mondelinge vraag van mevrouw Claudine Drion aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het opvolgen van de Top van Kopenhagen inzake sociale ontwikkeling" (nr. 2107)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie)

Mme **Claudine Drion** (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, j'ai déjà abordé la question en commission des Affaires étrangères avec M. Michel, mais il s'agit d'une question plus précise. Il y a 5 ans, le sommet de Copenhague sur le développement social avait pris une série d'engagements que les gouvernements avaient cosignés. Nous aurons la semaine prochaine, à Genève, l'assemblée extraordinaire de l'ONU sur Copenhague +5. J'avais interrogé M. Louis Michel, mais il n'avait pas pu me répondre car le sommet Pékin +5, dont nous avons discuté en séance plénière la semaine dernière, n'était pas terminé.

Ma question portait sur ceci : dans quelle mesure le gouvernement belge considère-t-il que l'égalité, selon le sommet de Pékin, entre les femmes et les hommes est une question importante dans la lutte contre la pauvreté ? En quoi les problèmes spécifiques liés au sexe seront-ils traités ? Comment le gouvernement prendra-t-il des engagements pour que l'accès aux services sociaux soit effectif pour tous et toutes ? Je pense plus spécifiquement à la santé, au planning familial, à l'éducation, aux besoins élémentaires que sont les transports, l'électricité et l'eau, et selon quels critères le gouvernement s'engagera-t-il à s'attaquer aux discriminations à l'embauche, aux salaires et à la promotion dont les femmes sont l'objet.

Enfin, mais ceci est une question générale, qu'en est-il de la promotion de la participation des femmes aux différents lieux de pouvoir ?

Etant donné que je sais que M. Vande Lanotte sera présent à Genève jeudi prochain - j'y serai d'ailleurs aussi - je serais intéressée d'entendre sa réponse.

M. Johan Vande Lanotte, ministre : Monsieur le président, Copenhague +5 est la séance spéciale de la conférence des Nations Unies qui se tiendra fin de ce mois à Genève et qui développe une dimension égalité homme-femme dans la problématique sociale et le point de vue des engagements internationaux qui ont été souscrits il y a 5 ans à Copenhague. Il s'agit surtout des Commitment 3 qui concernent respectivement l'emploi et le respect de la dignité humaine, l'égalité et l'équivalence entre hommes et femmes.

Les textes de suivi qui seront adoptés seront négociés jusqu'au dernier moment. On ne peut donc pas prévoir comment cela va se passer; néanmoins, il semblerait que pour les deux textes, on fera en grande partie appel aux conclusions du sommet de Pékin +5 qui vient de se terminer.

Les derniers textes ne sont disponibles que depuis quelques semaines. Ils seront notamment utiles pour l'examen de thèmes comme le lien spécifique entre la lutte contre la pauvreté et l'égalité entre hommes et femmes.

Nous pouvons nous attendre à des résolutions assez proches des décisions prises il y a quelques semaines. Je pense notamment aux mesures prises dans le cadre de la lutte contre la féminisation de la pauvreté, l'égalité de l'accès à l'enseignement, les services sociaux, les micro-crédits ainsi qu'à l'appel spécifique lancé à Copenhague pour établir des indicateurs statistiques plus "general related" pour mesurer le progrès des femmes dans la vie économique, l'emploi et les démarches nécessaires pour combler l'abîme en matière de salaires.

Je tiens toutefois à souligner que de telles directives générales et internationales qui se succèdent rapidement n'ont de sens que si nous mettons en pratique une législation et une politique nationales adéquates.

Pour notre pays, le plan national "pauvreté" qui sera mis en place en collaboration avec les communautés et les régions, en exécution du chapitre social complémentaire du sommet européen de Lisbonne qui nous impose une procédure et un délai, est d'une importance primordiale.

Ces conclusions de Lisbonne appellent à la lutte contre la pauvreté et l'exclusion sociale dans des domaines tels que l'emploi, l'enseignement, la formation, les soins de santé et le logement. C'est dans la perspective de cette lutte contre la pauvreté qu'il faut créer des actions visant les groupes cibles spécifiques.

Johan Vande Lanotte

Le plan d'action nationale qui sera présenté pour l'Europe sera finalisé au début de l'automne mais nous devons déjà envoyer, pour la fin de ce mois, les premiers textes d'orientation. Nous nous y attelons d'ailleurs dès à présent.

Si les deux commissions se terminent à une heure raisonnable, je verrai encore ce soir M. Detienne et Mme Vogels à ce sujet.

Mme **Claudine Drion** (AGALEV-ECOLO) : Monsieur le président, je me réjouis de la réponse du ministre, notamment sur les questions des indicateurs spécifiques hommes/femmes qui représentent un critère très important pour mesurer les progrès réalisés.

Il y a probablement encore un effort à faire en Belgique en matière d'indicateurs, même si nous avons déjà bien avancé depuis quelques années.

Quant au plan national "pauvreté", il sera effectivement très important, lors de vos discussions avec vos collègues des régions et communautés, que cet aspect de l'égalité hommes/femmes soit intégré dans ce plan national.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het engagement van en naar de apotheken inzake het geneesmiddelenbudget" (nr. 2098)

Question orale de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les engagements des et à l'égard des pharmacies dans le cadre du budget des médicaments" (n° 2098)

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in deze commissie werd al verschillende keren gesproken over de problematiek van het geneesmiddelenbudget en het feit dat daarop blijkbaar weer een aantal miljarden zullen moeten besparen. Mijnheer de minister, als ik u goed heb begrepen, hebt u aangekondigd dat u met de farmaceutische industrie zou overleggen en dat u tegen 1 oktober een pax pharmaceutica moet bereiken. Zo niet zou u een bijkomende heffing opleggen.

Intussen is er enige onrust ontstaan bij degenen die de medicijnen afleveren, de apothekers. Elke keer als het geneesmiddelenbudget wordt overschreden, volgt er een aantal maatregelen die uiteraard ook invloed hebben op wat er in de apotheek gebeurt. Een extra heffing voor de industrie is natuurlijk de gemakkelijkste weg, maar niet de beste. Mijnheer de minister, de onzekerheid van de apothekers heeft vooral betrekking op een reeks afspra-

ken waar men met u naartoe groeide. Het gaat om dossiers die de apothekers na aan het hart liggen. Apothekers hebben een bijdrage geleverd bij het invoeren van de SIS-kaart in de apotheken. Verder hebben zij tijdens de laatste jaren een aantal prijsdalingen moet verwerken, met telkens opnieuw stockproblemen en soms te korte overgangperiodes. Zij zouden ook loyaal meedoen aan het verder uitwerken van het ene spoor van Farmanet. Daartegenover staat een eis die de apothekers al lang hebben, namelijk het springen van het plafond. Ik meen trouwens dat alle partijen in deze Kamer het hiermee eens waren tijdens een overlegvergadering die wij voor de verkiezingen hadden bij de APB. Daar werd de problematiek duidelijk gemaakt omdat men die meestal slechts zijdelings kent. Toen men uitlegde hoe de winstmarge van een apotheker er uitziet en dat er steeds meer dure specialiteiten komen waarop de winstmarge eigenlijk niet van toepassing is, waren heel wat mensen het ermee eens dat hier op termijn iets moest worden gedaan. Ook uw voorganger, mevrouw De Galan, heeft dat jaren aan een stuk beloofd. Mijnheer de minister, ik dacht dat men met u een akkoord had bereikt om tenminste voor de heel dure specialiteiten in een financieringsmarge te voorzien. In mijn ogen kan het niet, maar het gebeurt dat apothekers weigeren om zeer dure specialiteiten af te leveren omdat zij daar aan verliezen. In het pakket van de maatregelen zat ook een controle op het effectief afleveren. Wij hebben het daar al verschillende keren over gehad en ik heb u gevraagd om zeker niet te werken met maatregelen waaraan bepaalde nadelen kleven, bijvoorbeeld afscheurbare vignetten of afscheurbare delen van de verpakking, maar om te zoeken naar andere mogelijkheden om het effectief afleveren beter te kunnen controleren en ook uitgestelde aflevering mogelijk te maken. Ik meende dat men op dit vlak stilaan tot een consensus kwam. Door het feit dat het geneesmiddelenbudget blijkbaar opnieuw de pan uit swingt, bestaat er enige twijfel over het nakomen van dit akkoord. Vandaar mijn vraag.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik gebruik zelf niet zo graag de uitdrukking "pax pharmaceutica" omdat ik dat niet zo'n gelukkige uitdrukking vind. Ik wens een akkoord te bereiken met de farmaceutische industrie over de rol en de toekomstige plaats van de medicamenten in de ziekteverzekering. Ik wil wel een andere uitdrukking in de mond nemen "pacta sunt servanda" en dat geldt voor een aantal toezeggingen die ik heb gedaan aan de apothekers. Ik zal die ook nakomen.

Op basis van een tussentijds rapport van 2 mei 2000 dat mij werd bezorgd door de leidend ambtenaar van het RIZIV die een werkgroep leidt rond het thema van de controle op de effectieve aflevering heb ik een brief gericht aan mijn collega van Economie en heb ik daarvan een kopie bezorgd aan mijn collega's van Volksgezond-

Frank Vandenbroucke

heid en Begroting voor de aanpassing van de winstmarges van de apothekers. Het tussentijds rapport heeft mij duidelijk gemaakt dat de werkgroep wel overwogen te werk gaat, duidelijk rekening houdt met verschillende alternatieven en mogelijke opties en het overleg in een constructieve sfeer verloopt. Dit komt het resultaat alleen maar ten goede. Er vanuit gaande dat de werkgroep haar werkzaamheden tot een goed einde zal brengen en mij op regelmatige basis hiervan inlicht, heb ik aan minister Picqué een gunstig advies gegeven voor de aanpassing van de winstmarges van de distributie.

In verband met de controle op de effectieve aflevering en de mogelijkheid tot uitgestelde aflevering heb ik het RIZIV belast met de oprichting van een werkgroep om samen met alle betrokkenen na te gaan op welke wijze een sluitend systeem van effectieve aflevering kan worden ingevoerd. Uit de besprekingen die op dit ogenblik nog plaatsvinden, kunnen reeds volgende elementen worden gedistilleerd. Ten eerste, het systeem van uitgestelde aflevering zoals het door de apothekers werd voorgesteld, kan alleen worden overwogen voor een beperkte overgangsperiode. De werkgroep heeft na contacten met specialisten uit de wereld van de barcodes vastgesteld dat de invoering van een systeem van unieke barcode technisch haalbaar is. Bovendien blijkt dat de huidige code op de verpakkingen, de zogenaamde MSI-code, aan vernieuwing toe is.

Op de vergadering van de werkgroep van 22 mei jongstleden is gebleken dat alle partijen in de werkgroep bereid lijken om de invoering van een systeem van unieke barcode voor te bereiden. Uiteraard rijzen er nog een aantal vragen in verband met de financiering, het precieze toepassingsgebied - ambulante sector, ziekenhuissector -, het detectiesysteem van onterechte facturaties, de leesbaarheid van de codes, de problematiek van teruggenomen verpakkingen en eventueel andere moeilijkheden die kunnen opduiken als dit systeem wordt geconcretiseerd.

De werkgroep komt opnieuw samen op 22 en 26 juni aanstaande. Ik hoop tegen eind september over een technisch verslag te beschikken zodat bij de Europese instanties een concreet voorstel kan worden ingediend.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik kan eigenlijk kort zijn. Ik ben blij met het antwoord van de minister. Pacta sunt servanda en dit geldt voor beide kanten. Volgens mij zal men loyaal meewerken aan het zoeken naar het beste systeem inzake de unieke barcode. Ik ben ook verheugd met het akkoord over de financieringsmarge.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het recht op het voorkeurstarief voor mindervalide kinderen van zelfstandigen in de verzekering voor geneeskundige verzorging" (nr. 2101)

Question orale de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le droit au tarif préférentiel en assurance soins de santé en faveur des enfants moins valides des travailleurs indépendants" (n° 2101)

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag kan kort zijn.

Ik heb via een briefje weet gekregen van een concreet geval. De vorige regering heeft niet alleen de toegang tot de ziekteverzekering maar ook het voorkeurstarief aanzienlijk uitgebreid met een aantal categorieën. Bij een aantal mensen - onder meer zelfstandigen met een gehandicapt kind - had dit dan ook de hoop doen rijzen dat zij in aanmerking zouden komen voor dit tarief. De lijst van zij die in aanmerking komen voor het voorkeurstarief slaat immers ook op mindervaliden. Nu blijkt evenwel dat gehandicapte kinderen van zelfstandigen buiten deze regeling vallen omdat zelfstandigen geen rechthebbenden zijn in de ziekteverzekering.

Mijnheer de minister, de regering heeft aangekondigd een aantal discriminaties tussen zelfstandigen en werknemers te willen wegwerken. Voor dergelijke gevallen lijkt mij dit toch wel zeer schrijnend en onrechtvaardig. Bestaat de mogelijkheid dat voor deze problematiek sneller een oplossing wordt aangereikt ?

Heeft u cijfers over het aantal mensen dat hiervoor in aanmerking kan komen. Breidt men het voorkeurstarief ook uit naar kinderen die mindervalide zijn, maar van wie de ouders toevallig zelfstandigen zijn ? Ik vrees namelijk dat men naar andere uitwegen gaat zoeken. Soms zijn zij beter af door te leven van het bestaansminimum of door werkloos te worden in plaats van hun zelfstandige activiteit voort te zetten. Het hangt natuurlijk allemaal af van de kosten die moeten worden gemaakt.

Wat is uw standpunt ? Wat zou eventueel de budgettaire kostprijs zijn van het uitbreiden van de voorkeursregeling tot mindervalide zelfstandigen of tot mindervalide kinderen van zelfstandigen ?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik kan inzake het recht op voorkeurstarief voor mindervalide kinderen van zelfstandigen het volgende meedelen. Het koninklijk besluit van 29 december 1997 houdende de voorwaarden waaronder de toepassing van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd

Frank Vandenbroucke

op 14 juli 1994, tot de zelfstandigen en leden van de kloostergemeenschappen wordt verruimd, bepaalt in artikel 32 onder welke voorwaarden het recht op de verhoogde tegemoetkoming van zelfstandigen wordt toegekend.

Ik wil er u ook op wijzen dat het mindervalide kind van een zelfstandig titularis niet alleen als persoon ten laste mee geniet van het recht op tegemoetkoming voor grote risico's dat de zelfstandige titularis heeft, maar dat sedert de hervorming van de verzekeraarbaarheid van 1 januari 1998 dat kind bovendien een bijkomend recht heeft op tegemoetkomingen voor de zogenaamde kleine risico's indien het gaat om een gehandicapt kind dat krachtens artikel 20 van het koninklijk besluit van 8 april 1976 inzake de gezinsbijslag van de zelfstandigen recht heeft op verhoogde kinderbijslag.

Krachtens het voormelde artikel 32 kunnen deze mindervalide kinderen wel degelijk het recht op de verhoogde tegemoetkoming voor zowel de grote als de kleine risico's verwerven indien de gewone inkomensvoorwaarden, die voor het recht op de verhoogde tegemoetkoming zijn gesteld, zijn vervuld. Dat betekent dat het recht op de verhoogde tegemoetkoming kan worden toegekend indien het bruto belastbare inkomen van het gezin van het betrokken kind, de geldende inkomensgrens niet overschrijdt. Deze inkomensgrens ligt momenteel op 474 579 frank, verhoogd met 87 846 frank per persoon ten laste in het gezin.

Ik vat samen. Een mindervalide kind komt in aanmerking voor de verzekering voor grote risico's en heeft een bijkomend recht op de tegemoetkomingen voor de zogenaamde kleine risico's als het gaat om een gehandicapt kind dat beantwoordt aan de voorwaarden voor de kinderbijslag. Indien dan aan de inkomensvoorwaarden is voldaan, kan dat kind het voorkeurstarief genieten. Op het eerste gezicht lijkt mij dat een bevredigende regeling, tenzij mij iets ontgaat. Bovendien kan een gehandicapt kind eveneens als zelfstandig titularis worden erkend. In dat geval geniet het kind een voorkeursregeling zonder voorafgaande inkomenstoets. Daarover hebben wij een tijd geleden nog gesproken met de heer Mayeur, die ook dergelijk probleem opwierp. Dit kwam toen over als een verrassing voor de commissie, maar dergelijk kind kan worden ingeschreven als titularis. De ziekenfondsen kunnen daarvoor alle nodige inlichtingen verschaffen. Deze procedure biedt het voordeel dat er geen inkomenstoets is.

Indien u toch over elementen zou beschikken waaruit een of andere discriminatie of lacune zou blijken, stel ik voor dat u mij dit laat weten. Ik wil daar later dan graag op antwoorden.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, als het antwoord van de minister hoor, denk ik inderdaad dat dit normaal geen probleem kan zijn voor

de betrokken familie. Ik vraag mij enkel af of de betrokken familie misschien verkeerde informatie heeft gekregen van haar ziekenfonds. Ik zal dat navragen.

Mijnheer de minister, als het zo is, denk ik dat ook aan de ziekenfondsen moet worden gevraagd om correcte informatie door te geven. Zoals ik het dossier heb gekregen, heeft het ziekenfonds geantwoord dat de inschrijving van het kind als zelfstandige niet kon. Men heeft er zelfs een bijlage bijgevoegd van artikel 32, met de opsomming van de personen die in aanmerking komen. Het zit bij het dossier. Ik vraag mij af wat het probleem precies is, maar ik zal dat uitzoeken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de dienstencheques" (nr. 2116)

Question orale de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les chèques-services" (n° 2116)

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het lijkt misschien eigenaardig dat ik een vraag over dienstencheques aan u stel, maar ik doe dit naar aanleiding van een artikel in de Financieel Economische Tijd waarin wij hebben kunnen vernemen dat het voorstel van mevrouw Onkelinx betreffende een herinvoering van dienstencheques op de Ministerraad van 9 juni laatstleden voor een eerste maal werd besproken. Ik ben van plan om mevrouw Onkelinx daarover eveneens te ondervragen. Aan u had ik graag een aantal randvragen gesteld.

Wij lezen dat een maximaal budget van 1 miljard frank ter beschikking wordt gesteld. U wil de garantie dat het systeem niet tot oplopende kosten voor de sociale zekerheid zal leiden. Welke initiatieven hebt u daartoe genomen ?

Er zijn een aantal activiteiten in aanmerking genomen, allemaal buiten de commerciële sector. In een laatste versie gaat het over kinderopvang, gezinshulp en huishoudelijke hulp. Een tuin onderhouden, wat iets van een commerciële activiteit zou kunnen hebben, is daarin geschrapt.

In een vorige legislatuur werd de maatregel van de dienstencheque ingevoerd in de schildersector als proefproject voor 2 jaar met eventuele uitbreiding in andere commerciële sectoren, dit ter bestrijding van het zwartwerken in die sectoren waar het zwartwerken het weligst tierde.

Trees Pieters

Wat is de reden waarom de commerciële sector nu niet meer in aanmerking komt voor het systeem van dienstencheques, met andere woorden het "witten van zwartwerk"?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, ik kan het volgende meedelen. In het wetsontwerp ter bevordering van de nabijheidsdiensten en banen,...

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : U bedoelt nabijdiensten?

Minister **Frank Vandenbroucke** : Ik vroeg aan mijn medewerkers waarom dit nu "nabijheidsdiensten" wordt genoemd in mijn antwoord. Ik dacht dat we daar een andere Nederlandse vertaling aan gegeven hadden. Men zei mij dat het zo is.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Men spreekt over nabijdiensten.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Dat is zeker geen Nederlands. Laten we het nu over de grond van de zaak hebben.

Ik dacht dat het voorstel van mevrouw Onkelinx een heel goede zaak is. Ik was inderdaad bezorgd met betrekking tot de budgettaire vergrendeling van dat systeem inzake sociale zekerheid. In het wetsontwerp tot bevordering van die diensten is in een dubbele vergrendeling voorzien opdat het maximale budget niet zou worden overschreden.

In de wet is uitdrukkelijk bepaald dat de uitgifte van de dienstencheques uitsluitend kan gebeuren binnen de perken van het budget dat voor de nabijheidsdiensten werd vastgesteld. Dit budget kan elk jaar opnieuw worden vastgesteld. Daardoor is het onmogelijk om meer cheques uit te geven dan wat budgettair mogelijk is. Concreet betekent dit dat een stelsel van dienstencheques bij budgetoverschrijding automatisch zal worden stopgezet.

Ten tweede, daarnaast is uitdrukkelijk bepaald dat wanneer wij in de toekomst het budget van de dienstencheques willen verhogen, deze budgetverhoging dient te worden gefinancierd via alternatieve financiering van de sociale zekerheid.

Er zijn dus grendels ingebouwd die enerzijds een budgetoverschrijding onmogelijk maken en anderzijds bij een toekomstige budgetverhoging de sociale zekerheid niet met extra kosten opzadelen.

Het is inderdaad correct dat in een eerste fase de activiteiten worden beperkt tot drie soorten, met name huishoudelijke hulp, kinderopvang en hulp voor bejaarden, zieken of gehandicapten aan huis. In het wetsontwerp is eveneens bepaald dat de Koning het toepassingsgebied kan uitbreiden tot andere activiteiten.

U vroeg waarom het commerciële circuit niet mee is opgenomen in het wetsontwerp. Allereerst dien ik erop te wijzen dat deze materie tot de bevoegdheid van de minister van Werkgelegenheid behoort. In de Memorie van Toelichting is echter duidelijk gespecificeerd dat ook commerciële ondernemingen deze activiteiten mogen aanbieden. De commerciële sector komt dus wel degelijk mee in aanmerking om deze diensten aan te bieden binnen de omschrijving van het wetsontwerp.

Mevrouw **Trees Pieters** (CVP) : Mijnheer de minister, commerciële ondernemingen kunnen die diensten inderdaad aanbieden, maar het gaat hier over niet-commerciële diensten. Er is een duidelijk verschil tussen een cheque voor het betalen van bejaardenhulp of kinderopvang en een cheque voor het schilderen van een woning of het onderhouden van een tuin.

Wat de dubbele vergrendeling betreft vraag ik mij af of wij niet in hetzelfde vaarwater verzeild zullen geraken als met de dienstencheques in de vorige periode. Toen werkten wij ook met een - weliswaar kleiner - budget, met name 200 miljoen frank per tranche. Toen was het zaak snel te zijn. Degene die er vlug bij was, kreeg zijn cheques en kon ze gebruiken. Op een bepaald moment was het budget opgebruikt en geraakte men niet meer aan die cheques. Als u zegt dat er tijdig zal worden ingegrepen via een budgetverhoging en via alternatieve financiering is het probleem voor mij opgelost, voor zover wij niet in de situatie belanden dat mensen zich aandienen bij de ondernemers om een cheque te hebben en men daar moet vaststellen dat het budget is opgebruikt en er wordt uitgekeken naar een budgetverhoging. Het kan dan een aantal weken of maanden duren vooraleer dit is geregeld.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Regeling van de werkzaamheden

Ordre des travaux

De mondelinge vraag nr. 2134 van mevrouw Greta D'Hondt wordt naar een latere datum verschoven.

Mondelinge vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de aanpassingen van de sociale wetgeving aan het nieuwe IAO-verdrag inzake moederschapsbescherming" (nr. 2146)

Question orale de M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les adaptations de la législation sociale à la nouvelle convention de l'OIT en matière de protection de la maternité" (n° 2146)

De heer **Koen Bultinck** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vorige donderdag keurde de Internationale Arbeidsorganisatie een nieuw verdrag goed over de moederschapsbescherming. Het ziet ernaar uit dat dit verdrag België zal verplichten zijn sociale wetgeving enigszins aan te passen voor moeders die borstvoeding geven. Het nieuwe verdrag bepaalt namelijk dat moeders die opnieuw aan het werk gaan na de bevalling recht zouden hebben op arbeidspauzes als ze borstvoeding geven. Wij weten allemaal dat in de Westerse landen niet echt een traditie bestaat van het geven van borstvoeding tijdens de werkuren. De praktijk is vaak dat moeders die borstvoeding willen blijven geven na hun bevallingsverlof thuis blijven. Tijdens die periode krijgen zij geen uitkering, terwijl in andere landen meestal wordt voorzien in een verlenging van het zwangerschapsverlof. Feitelijk doet deze situatie zich vaak voor. Men kiest dan uiteindelijk voor een oneigenlijk gebruik van het ziekteverlof, zodat men op die basis een uitkering krijgt.

Mijnheer de minister, er dienen zich twee mogelijke oplossingen aan. Enerzijds zouden wij kunnen kiezen voor een verlenging van het zwangerschapsverlof voor vrouwen die borstvoeding geven. Anderzijds zouden wij in onze bedrijfscultuur naar een aanpassing kunnen gaan waarbij het zou worden toegelaten om het kind de borst te geven of moedermelk af te kolven tijdens de werktijd. Ofwel is een combinatie van die twee mogelijke oplossingen aangewezen.

Mijnheer de minister, zie hier mijn concrete vragen :

Kunt u ons enig zicht geven op de wijze waarop de sociale wetgeving zal moeten worden aangepast om gevolg te geven aan de bepalingen van het nieuw verdrag met betrekking tot de bescherming van het moederschap ?

Bestaan er gegevens omtrent het oneigenlijk aanwenden van ziekteverlof door moeders die na het zwangerschapsverlof nog borstvoeding willen geven ? Zijn er in dat verband cijfers voorhanden omtrent de kostprijs hiervan voor de ziekteverzekering ?

Wat is uw standpunt inzake een verlenging van het zwangerschapsverlof voor vrouwen die borstvoeding geven ? In dat verband verwijs ik naar de stelling van André Debrulle van het ACV, die de onderhandelingen opvolgde met het IAO voor de totstandkoming van het verdrag, volgens dewelke de bevoegde instanties over voldoende geld beschikken om deze uitkering te verlengen.

Bent u eventueel bereid, mijnheer de minister, na te gaan of de mogelijkheid bestaat om het zwangerschapsverlof van 15 weken op te trekken tot het Europees gemiddelde dat zich om en bij de 22 weken situeert ?

Welke is de financiële impact van een eventuele verhoging van de zwangerschapsvergoeding tot 100%, zoals in de ons omringende landen - ik denk bijvoorbeeld aan Luxemburg en Nederland ? Momenteel bedraagt deze vergoeding 82% tijdens de eerste maand en 75% tijdens de volgende maanden, met een plafond van 98 000 frank.

Tot slot, mijnheer de minister, had ik graag uw standpunt gekend omtrent de invoering van een degelijk vaderschapsverlof - in dat verband verwijs ik naar een paar hangende wetsvoorstellen, zowel in de Kamer als de Senaat - ter vervanging van de huidige regeling waarbij de vader drie dagen verlof krijgt zonder loonverlies.

Minister **Frank Vandenbroucke** : Mijnheer de voorzitter, collega's, momenteel stelt de Raad voor Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen een advies op, onder meer omtrent de moederschapsverzekering en het vaderschapsverlof.

Het ontwerp van verdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie tot herziening van het verdrag nr. 103 en de aanbeveling nr. 195 op de moederschapsbescherming, werd tevens voor advies voorgelegd aan de Raad. Alvorens bepaalde maatregelen in overweging te nemen, moet op dit advies worden gewacht.

In dat verband leg ik de nadruk op het feit dat een aantal maatregelen door het lid voorgesteld, wijzigingen veronderstellen van de arbeidswetgeving die tot de bevoegdheid van de minister van Arbeid en Tewerkstelling behoort.

Wat de eerste vraag betreft, inzake de moederschapsverzekering verwijs ik naar de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen en naar het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van deze wet. Het ontwerpverdrag van de IOA bepaalt dat een uitkering moet worden toegekend die niet lager mag zijn dan 2/3 van het loon van betrokkene en dit tijdens de periode van verlenging van de voorbevallingsrust. De voorbevallingsrust is de duur van de tijd die verloopt tussen de vermoedelijke bevallingsdatum en de werkelijke bevallingsdatum.

Verlengt men die periode wegens een of andere omstandigheid die te maken heeft met de zwangerschap of het moederschap, dan moet rekening worden gehouden met de bepaling van de IAO, volgens dewelke de uitkering niet lager mag zijn dan 2/3 van het loon.

Momenteel wordt in ons land voor deze periode een moederschapsuitkering uitbetaald van 60% van het loon. Het gaat dus niet om het zwangerschapsverlof op zich, maar over wat zich daarrond kan situeren.

Frank Vandenbroucke

Ik ben bereid te onderzoeken of voor deze periode een moederschapsuitkering van 2/3 of 66,6% van het begrensde loon kan worden toegekend en wat het prijskaartje hiervan is. Het lijkt me wel onhandig om uiteindelijk die 2/3 als maatstaf te nemen, want wij werken in ons uitkeringsstelsel normaal met 60% of 75% als typisch procentuele verhoudingen. Het lijkt me niet interessant om daar nog een percentage tussen te plaatsen. Indien we deze stap zetten, zouden we dus eigenlijk voor een uitkering van 75% moeten kiezen. Ik onderzoek dat nog.

Wat uw tweede vraag betreft, kan ik u meedelen dat er geen concrete gegevens bestaan over oneigenlijk gebruik van ziekteverlof door moeders die na de zwangerschap borstvoeding willen geven.

Wat de derde vraag betreft, kan ik meedelen dat een gerechtigde die is bevallen en omwille van een maatregel inzake moederschapsbescherming het werk niet mag hervatten, nu reeds borstvoedingsverlof kan opnemen voor een maximale duur van vijf maanden, te berekenen vanaf de datum van de bevalling. In deze periode, in concreto na de bevallingsrust, ontvangt de gerechtigde een moederschapsuitkering van 60% op het begrensde loon. Indien er voor de betrokkene geen risico op het werk bestaat, kan zij, mits het akkoord van de werkgever, voor een maximale periode van vijf maanden, borstvoedingsverlof opnemen. Dit verlof wordt niet vergoed door het ziekenfonds.

Ik concludeer het volgende. In de plaats van een verlenging van het onder bepaalde voorwaarden reeds bestaand borstvoedingsverlof, rijst veeleer de vraag of ook bij het ontbreken van enig risico voor de betrokkene op het werk, het ziekenfonds zou moeten tussenkomen. Ik houd het antwoord op die vraag in beraad. Het is geen evidente kwestie. Ik denk erover na, maar geef nu nog geen antwoord.

Wat de vierde vraag betreft, kan ik u meedelen dat het tijdvak van de moederschapsrust in een recent verleden reeds tot 17 weken werd verlengd voor de gerechtigde die van een meerling is bevallen. Een algemene verlenging met bijvoorbeeld twee weken, sluit ik niet uit. Er zijn voorstellen in die zin gedaan. Dat zijn goede voorstellen, die natuurlijk wel een belangrijke budgettaire weerslag hebben. Indien men de moederschapsrust op basis van de huidige voorwaarden - 82% op het onbegrensd loon voor de eerste maand en vervolgens 75% - verlengt tot 22,5 weken zou dat op jaarbasis ongeveer 4,8 miljard frank extra kosten. U doet dus wel een zeer duur voorstel.

Uw vijfde vraag ging over de kostprijs van het volledige tijdvak aan 100% van het onbegrensde loon, met behoud van de huidige tijdvakken. Dit zou een meeruitgave van ongeveer 2,5 miljard frank op jaarbasis kunnen inhouden. Dit bedrag heeft alleen op de werkneemsters betrekking.

Wat uw zesde vraag betreft, kan ik u meedelen dat binnen het kader van de uitkeringsverzekering zelf de vader nu al onder bepaalde strikte voorwaarden vaderschapsverlof kan opnemen. De voorwaarden zijn de volgende : overlijden van de moeder of thuisopvang van het kind door de vader indien de moeder na de bevalling in het ziekenhuis moet blijven. In deze twee gevallen kan de vader de rechten van de moeder opnemen. Dat staat in de artikelen 221 tot 223 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996. Of eventuele wijzigingen inzake het vaderschapsverlof wenselijk zijn, moet nader worden onderzocht - ook op het vlak van de arbeidswetgeving - en aan de Raad voor het gelijkheidsbeleid worden voorgelegd. Ik voel aan dat het vaderschapsverlof opwaardering verdient, maar de fundamentele vraag rijst of dit een opdracht is voor het stelsel van de ziekte-uitkeringen. Dit is geen ziekte, maar veeleer een sociaal recht dat via de arbeidswetgeving of via CAO's moet worden geregeld en gefinancierd.

De heer **Koen Bultinck** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, ik ben verheugd dat u uw bereidheid laat blijken om over een aantal zaken zeer ernstig na te denken. Met betrekking tot een aantal maatschappelijke discussies die wij hier geregeld voeren, moeten wij een aantal elementaire maatregelen durven voorstellen die wat gezinsvriendelijker zijn, de nataliteit zouden kunnen bevorderen en op die manier onrechtstreeks, op langere termijn, ons pensioenprobleem zouden kunnen oplossen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.45 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 16.45 heures.*